Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Super prima parte Digesti veteris

Baldus <de Ubaldis>

[Mailand], 17. Nov. 1488

Incipit [liber] septimus de usufructu et quemadmodum quis utatur et fruatur rubrica

urn:nbn:de:bsz:31-298565

Visual Library

capi accepto hoc verbo potētiali· non actuali·.

Si pro parte· In tex.ꝰ mostro nō hic mo- mentum multum operari tāuꝫ operatur traditō in monſtro dicit glo. alibi ꝙ̄ tum ꝑſcriptō ī toto tpe continuato. Ita nō. C. de do. ꝑmi. l. ij. ī tex. ibi ac ꝗrendarꝫ rerꝫ. l. dominorꝫ. Baldus.

q **Uecunqꝫ uero**· Nō ꝙ cū ſuffi ciens ad dn̄iuꝫ eſt ſufficiens ad publicianā ⁊ inſufficiēs ad do miniū eſt inſufficiēs ad publicianā. Itē nō ꝙ il le qui alieno noīe poſſidet non credit ſe dn̄ium eſſe. ⁊ iō nō dicit̄ habere bonāfidē reſpectu ꝑſcriptionis vel publiciane ⁊ adde in iſto. §. interdum qđ nō. ff. de dona. l. acquilius re gulus. ⁊ facit de var. ⁊ extraor. cogni. l. de vſu. aque. bal.

Qui a pupillo· Qui allegat ſolēnitatē vel auctoritatē interceſſiſſe dꝫ hoc ꝓbare q: non ꝑſumitur niſi ꝓbetur. h. d. ¶ Nō. ꝙ ſolē nitas non ꝑſumit̄ ꝙ eſt verū de extrinſeca. que tangit aliam ꝑſonā ꝙ̄ ipſum contrahētem ſecus de intrinſeca ſolēnitate ꝙ̄ nā verborū pōt includere ita dicit hic glo. quod declara vt nō. dy. ff. de ver. ob. l. ſciēdum Inn. dicit ꝙ in extraiudi cialibus ꝑſumit̄ ſolēnitas. ſecus in iudicijs ita nō. ipſe in. c. ī notuit de eo qui fur. or. ſuſce. nec pōt hoc intelligi de ſolēni tate extrinſeca. ſed de intrinſeca. vn̄ ſi apparet ſn̄ia tn̄ non ꝑ ſumā ꝓpterea ſn̄iam latā alias lectā. vt nō Iac. de are. in. l. fideicōmiſſa. §. i. de le. iij. Et ſi inueniā appellat̄. in act̄. non preſumā ꝓpēa interpoſitā in ſcript̄. vt nō. idē Iac. de re iu di. l. ꝓſes ⁊ in ſpec. de ap. 4ᵒ pte eſt principiū nec ob. ꝙ nō in. l. i. C. de fide inſtru. ⁊ iur̄ aſte fiſ. q: ibi erat interpoſituꝫ decretum. vn̄ oīa ꝑſumuntur ſolēniter acta vt nō. in ſpecu. de emp ⁊ vēdi. §. nunc dicendū. v̄. hoc quoqꝫ ſi āt non repe ritur decretū interpoſitū. hoc non preſumam q: eſt facti vt hic facit quod nō. de priuilegijs credi. l. imperatores. ⁊. ff. rē ra. ha. l. actor. ¶ Itē lꝫ in actis contineat̄ talis ꝓcur. ⁊c. nō ꝓpēa ꝓbatur ꝙ ſic ita niſi ꝓducat̄ ꝓcuratoriū. ⁊ idem ī iu dice delega. ſecus in ordinario pro quo ꝑſumit̄. ut notatur de offō dele. c. cum in iure ꝑitus. ⁊ ꝑ Inno. in. c. quoniā cō tra falſam ⁊ ꝑ Iaco. de are. C. de contrahē. ⁊ cōmit. ſtipu. Sed qn̄o ſaluat̄ dictum Inno. qui dicit ꝙ id quod eſt factū a plato preſumit̄ de conſenſu capituli. vt ipſe nō. in. c. ea noſ de his que fiunt a pre. ⁊ archi. lxxxiij. diſ. diaconi. Rꝰ q: capitulum ꝑſumitur conſentire plato qn̄ eſt pn̄s. ⁊ tacet ſic filia dicitur conſentire patri. ſecus ſi non eēꝫ pn̄s. vt. ff. ſolu. ma. l. fa. §. voluntatis. ¶ Sō nō. ꝙ plus operatur titulus a falſo curatore ꝙ̄ vbi deficit ſolēnitas. ⁊ facit ad ſm̄ riſum. ff. de vſucap. pro ēptore. l. alienam. ¶ In gl. que incipit cu ius auctoritatis in fine adde quod nō. cy. C. de contrahē. ⁊ cōmit. ſtip. l. i. Inno. de teſtibus. c. albericus ⁊ archidiaconꝰ xvj. q. ſa. c. ſane. ⁊ vide. ff. de fideiuſ. ru. l. cum oſtēdimus. §. fi. vbi fortius ꝑſumitur pro actu extraiudiciali ꝙ̄ꝰ pactu ex traiudiciali ⁊ ſic eſt cotra dictum Inn.

r **I quis prohibuerit**· Poſt ꝙ̄ pro curatori ſe obligauit ⁊ ꝯtraxit proteſtatio dn̄i non poteſt impedire qn̄ tradat ⁊ ſi emptor pati tur iniuriā recurratur cōtra procuratorem ⁊ procurator con tra dominum q fuit auctor iniurie hoc dicit ⁊ eſt nōbilis ⁊ ſingularis tex. ¶ Nō. ꝙ proteſtatiōe qs faciat id ad quod tenetur non lꝫ. Preterea hic dominus erat etiaꝫ obligatus ⁊ iō non releuat cum ſua ꝓteſtat̄ ab obligat̄. cōtracta nec ab executiōe obligatiōis ⁊ facit. ff. man. l. ademqꝫ. §. ſi ignorā tes. Item facit ꝙ nō. ff. de cōſtitu. pecu. l. verum. ¶ Item nō. ⁊. ij. ꝙ ille q hꝫ mandatum ad vēdendum vr̄ hr̄e māda tum ad tradendum poſſeſſionem ꝙ eſt verum ꝑtio recepto nam hic eſt neceſſaria ꝑtij ſolut̄. ſꝫ dy. facit. ff. de inſti. l. cui ꝯqꝫ. §. ſi ei ⁊ ꝙ ibi p. C. ⁊. ff. de iure fiſci. l. ſi ꝓcurator ⁊ de re iudi. a diuo pio. §. ſi poſt. Nō. tamen ꝙ iſta traditō hic non transfert dn̄ium ſꝫ publicianam que ꝑfertur dn̄io ſm̄ dy. ⁊ eſt rō q: in dn̄io transferrendo requiritur volūtas ve rij vt in. l. iij. §. ſubtilius de ꝯdic. ob cām. ¶ 3ᵒ nō. ꝙ lꝫ ſn̄ia ſit iniurioſa tn̄ pōt agi de euictione. q: hanc iniuriā pacieba tur ſine ſua culpa ſm̄ glo. facit ꝙ nō. ff. de negotijs geſtis. l. nam ⁊ ſuus in prin. vel q: cōuentus de euictione erat habi turus regreſſum cōtra iniuriantē ꝙ eſt nō. ¶ 4ᵒ. nō. ꝙ ā hn̄s iuſticiam pōt ſuccūbere ſi non vtit̄ iure ſuo. ⁊ ſua ōfen ſione ad hoc allegat̄ hec. l. in ſpe. de offi. iudi. §. incidēter. v̄. in modum ē facit ꝙ nō. in. l. fi. C. in qui. cau. in integrū re ſti. non eſt ne. ¶ Sed contra hāc. l. op. de. l. ſi cum contelius de ſolu. ſo. ibi creditor reuocabat actū habētem vim manda ti hic debitor. ⁊ ſic non ob. vnde dicit hic cy. ꝙ lꝫ ꝓcurator emerit. ⁊ ſibi ꝑcium ſit ꝓmiſſum tn̄ poteſt dn̄s inhibere ne ſibi ſoluat̄ ꝑcium p. l. ſi cum emptore. ff. de pac. ſm̄ Iac. de ra. ⁊ ad hoc facit. ff. mandati. l. idemqꝫ. §. ſi cui.

p **Aulus notat**· Dominium eſt potē tius ꝙ̄ publiciana ſꝫ dicit cū. l. ſe. fallit in caſibus nō in glo. ſ. qn̄ titulꝰ ꝑiudicat dn̄o vt. ff. de rei ven. l. ſi a ticio. Bal.

Si ager vectigalis vel emphiteoticarius petatur. Rubrica.

Ex ciuitatis· Nō. ꝙ natu ra emphiteoſ eſt ꝙ ſit ꝑpetua quando non diffinit̄ tēpus fallit in emphiteoſi ſi eccleſie. q: ex ſua ſim plici natura non tranſit ad heredē extrane um niſi hoc addicīat per pactū vt nō. in. l. ex ſo. matri. ¶ Quid ſi emphiteoſis eſt conceſſa hoc modo cōcedo tibi emphiteoſiꝫ ad tp̄s nec eſt adiecta quantitas tē poris ſolue vt colligitur ex glo. l. ſi ꝑfinito. ff. de penis.

Qui in perpetuum· Qui. ſ. hꝫ titulū rei vē. hoc dicit. Et nō ꝙ hic intelligitur ꝑpetuum ꝙ̄diu penſio ſoluitur. ⁊ ꝑ hoc dicit dy. ꝙ ſi poteſtas ponit vxorem ⁊ maritum ī bā no ꝑpetuo ꝙ vno mortuo bānum eſt finituꝫ. q: non dicitur plus vxor ꝙ̄ maritus. q: quotieſcūqꝫ aliquid fit ſub certa qualitate īelligitur donec qualitas duret ⁊ illa ceſſante ſcōm euaneſcit. Idē tꝫ Iaco. de ra. l. ticia. §. vſuras. ff. de lega. ſo ⁊ in tex. ibi. ſ. dn̄ij. ſ. directis. Nō. ꝙ verbūꝫ dominij ſigni ficat directum dominium vnde dr̄ hic ꝙ emphiteota nō eſt dn̄s intelligitur de directo dn̄io ⁊ ad hoc ſemper allega tur vtile enim dominium habet vt in. l. poſſeſſores. C. de fū dis patrimonij. Sō nō. ꝙ emphiteota non agit cōtra domi nū niſi ſoluat cenſuꝫ facit. ff. locati. l. quero. §. inter locatōem ⁊ quod nō. in. l. pꝰ. in fi. de lo. pu. fru. Sed terti⁹ non poteſt opponere exceptiōem canonis non ſoluti. ita dicit glo. hic ꝙ eſt nō. ⁊ idem nō. in ſpec. de loca. §. nūc aliqua. v̄. lxvj. oc̄e menti. allegatur etiam iſta glo. ꝙ non poteſt opponi de iur̄ tertij vt. ff. ſi ſui. ven. l. loci corpus. §. operit. ar. cōtra ꝙ nō. Inno. de accu. c. ſuper hijs. ſꝫ ibi opponebatur ꝑ modū in habilitatis ⁊ illud declara nōbiliter vt pōit Bar. ff. de. v̄. ob. l. in illa ſtip. ſi calleн. Adde quod nō. ad iſtū. §. q. ī ꝑpetuū quod nō. Iacobus in. l. ſi filio. ff. ſoluto mat. Item adde ad legem iſtam ꝙ nō. Inno. de religi. domi. capitulo cōſtitutꝰ. hic nō ſunt alia in iſta materia Baldus legum doctor.

¶ Explicit liber ſextus incipit ſeptimꝰ de vſufructu ⁊ quē admodum quis vtatur ⁊ fruatur rubrica

Uſufructus· Lex prima hu ius tituli ponit vſuſfructus diffinitionē. ſa lex ponit vſuſ fructꝰ durationē tertia ponit vſuſfructus cōſtitutionē ſeu modum cōſtituendi. h. d. cum. l. ſe. vſqꝫ ad. §. dare. Nō. iuriſcōſult̄ incipet a diffinitiōne. diffinitō autem eſt que demōſtrat eſſē tialia rei diffinite vnde dicit ariſtoteles ſi vis eſſentialia ali

cuius rei agnoſcere accipe noīe diffinitionē. Illa enim hec demonſtrat. ⁊ iō queriť hic cum cautio de vtēdo. ⁊ fruēdo non ſit inſerta diffinitioni verū ſit de eſſentia diffiniti. ſeu de forma vſuſfructus. quidā dixerunt ꝙ ſic. q: ſine iſta cautiōe vſuſfructus eſſe non pōt ſm eos. vt. ḯ. quemadmodū vſuſfructus caue. l. ſi vſuſfructus noīe. ⁊. ḯ. de vſuca. l. ſi homo. C. vt in poſſeſſione legatoꝝ. l. pe. Glo. dicit contrariū cum iſta cautio poſſit remitti a dño. Preterea ꝙ cautio nō ſit forma ſubſtantialis vſuſfructus ꝓbatur q: illa eſt forma ſubſtātialis que aduenit rei empte in potētia. i. per quā id quod erat in fieri efficiť eſſe. ſed iſta cautio reſpicit vſumfructū iā cauſatum. Itē pōt obmitti. vt nō cy. C. e. l. vſuſfructu. ſed illa q̄ ſunt de eſſentia alicuius rei illa non pnt remitti vel obmitti. vt. l. i. §. cum q. ḯ. de conſti. pecu. primo. n. eſt vſuſfructuariꝰ ꝙ caueat prius eſt in rerū natura vſuſfructus ꝙ cautio ergo iſta cautio non eſt forma eſſentialis. Iſta eſt veritas ⁊ iō qñ uir relinquit vxori vſumfructuꝫ ſi quidē iſta verba accipiūtur pro alimētis ē planū ꝙ non requiriť cautio. ſꝫ ſi iſta verba accipianť ꝓprie pro vſuſfructu formali ēt ſi tūc poſſidet paciēte herede ſatis eſt lꝫ non caueri nec teneť ad reſtitutionē fructuum. vt nōt cynus i. d. l. vſuſfructu. ¶ Adde ꝙ vſuſfructus eſt duplex quidā eſt vſuſfructus non ſeperatus a ꝓprietate. ⁊ iſte vocať vſuſfructus cauſalis. q: cauſať a ꝓprietate quidā eſt vſuſfructus diſtinctus a ꝓprietate. ⁊ reſidēs in pſona non ꝓprietarij. ⁊ iſte appellať vſuſfructus formalť ⁊ de hoc poniť diffinitio hic. ¶ Itē adde ꝙ hoc nomē vſuſfructus qñqꝫ accipiť pro ꝓprietate. ⁊ iſtud eſt incertū rōne adiuncti. vt. ḯ. e. l. ꝓculus vel pp̄ intētionē loquentis vt. ḯ. ď dona. l. donationes i concubinā. §. ſpēs. ¶ Itē quidā ē vſuſfructus facti meri. vt. ḯ. de capiť. dimi. l. legatū ď auro ⁊ argēto lega. l. ſpēs p Ja. ⁊ in clemē. in. ca. exiui de paradiſo. ⁊ facit. ḯ. de ſtip. ſuo. l. vſuſfructus. h. d. ⁊c̄.

e **Et enim.** Nō. ꝙ remoto ſubiecto remoueť qualitas ſm Ray. ⁊ iſtud naturaliter apparet. ⁊c̄.

Omnium prediorum. Hic nihil eſt.

Dare. Nō. hunc. §. valde nā hic videť dici ꝙ ille qui teneť dare ſit obligatus ad tradēdum ⁊ ſic vr̄ ꝙ ſit obligatus ad factum hoc cꝫ glo. in. l. ij. de verbo. obli. Ja. de raue. dicit contrariuꝫ. q: factum non eſt in obligatione. ſꝫ in exceptione obligationis hoc refert cy. C. e. l. corruptionē. Saluando glo. potes diſtinguere inter corporalia ⁊ incorporalia. nā in rebus corporalibus dicit verū Jaco. Sꝫ in corporalibus dicit verū glo. ꝙ eſt ibi quedā obligatio ad pactum. i. ad paciētiā ſucceſſiuaꝫ vt nō. ḯ. de ver. ob. l. ſi pluribus. §. fi. ⁊ ſi. l. placet ⁊ facit ad hunc. §. ḯ. de vſuris. l. ſi ſtippullatus ⁊. ḯ. de le. ij. l. is cuius. §. fundo. ¶ Sō nō. ꝙ ſicut eſt reperire dñiū ꝓprietatis ita eſt reperire dñium vſuſfructus cū verbum dare cadat ſup vſuſfructu. vt hic facit. ḯ. ſi vſuſfructus petať. l. ij. de hoc p D. C. e. in rubrica adde ēt hic qð no. Jnno. de immunitať eccleſi. c. i. ⁊ in ſpec. de loca. §. nē aliqua. ṽ. cēteſimo trigeſſimo

Ne tamen. Nō ꝙ ꝓprietas non dꝫ eſſe ꝑpetuo inutilis. Et ideo oē ius quod ſubalternať dñi. vel ſaltem pōt eſſe tpale vt vſuſfructus emphiteoſis ⁊ feudū. ⁊ rō naturalis reddiť i iſto. §. notabili tene menti. ¶ In glo. que incipit non extinguiť ibi ſed tu dic cōtra contrariū nō. C. de libera. cā. l. ſi poſt certi. ſed dic vt nō. C. e. antiquitas. ⁊ in ſpecu. de feudis. §. qm̄. ṽ. prio aūt. ⁊ facit ad notata p dy. in. l. ij. de liber. homi. exhi. ¶ In. ca. ibi ad ſimilitudinē. dic vt ibi. ⁊ vide cy. in aūt. ingreſſi ꝑpe finē. ⁊ eſt argumētum pro vaſſallo q nō pōt ire ꝙ ſatis ſibi ſit mittere in ſeruitium dñi. ¶ Et adde quod nō. archi. lxxviii. di. c. epūs. ⁊. xvj. q. i. c. generaliter. ⁊c̄.

a **Uſuſfructus in multis.** In gloſa. que incipit. l. ſpēs ibi ſm placētinuꝫ ⁊ bene ⁊ recte exponendo nam dominium in genere habet plures ſpecies. ſ. dominium proprietatis ⁊ dominium uſuſfructus ſꝫ cōſtat ꝙ ois ſpēs ē ps predicamētalis ſui generis vt. ď. de adopť. l. i. cū ſi. noluit aūt dicere placentinus ꝙ eſſꝫ ps cōcreta vel integralis imo eſt ps diſcreta a modo ꝓprietatis de hoc. ḯ. de verboꝝ ſig. l. recte dicemus. ¶ Sꝫ glo. exponit quia dicatur ps improprie ⁊ ſimilitudinarie ⁊ facit. ḯ. de le. ij. l. cum filius. §. dominus ⁊ in. l. meuius. §. penul. vbi oīno vide.

a **Uſufructu.** Nō. hic iſta vba reddituſ ⁊ obuentiōes. In tex. ibi qcꝙ admittere q: iſtud lucrū aduēticiuꝫ non ptinet ad eum p modum vſuſfructus ſꝫ p modum ꝓprietatis īſeꝑabilis. eodem modo ſi qs haberet vſumfructū iuriſdictionis bāna exacta non teneť reſtituet ſicut nec alios fructus vel obuētiones. q: hic conſideramus effectum de pſo facit qð no. cy. in. l. extra territoꝛium ad finem. Baldus de peruſio.

b **Uetenus.** In tex. ibi modica igiť. Nō hanc concluſionē ꝙ modica impēſa ptinet ad fructuariū. magna vero nō. ⁊ hoc eſt verū de impēſa refectionis. ſed impenſa aliorum onerū extrinſecorum que imponiť rōne poſſeſſiōis vel fructuuꝫ ptinet ad eum vt ſoluere datas collectas tributa. ⁊ decimas. ⁊ ad refectionē viarū ⁊ ſimilia vt in. ṽ. qm̄ ⁊. ḯ. e. l. ſi pēdētes. §. ſi quid cloacharij. ⁊ plene p. D. C. de acqui. poſ. l. iꝫ in. vj. columna. ⁊ vide p cy. in. l. in ſumma. C. ď pigno. ⁊ Ja. de impēſis. l. neqꝫ ſtipēdium. ⁊ adde quod nō. ḯ. de dāno infec. l. ſi finita. §. ſi quis dāni. h. d. ⁊c̄.

Neratius. In tex. ibi ampliare facit ad qōnē decluſa romanā per cy. in. l. ius ciuile. In glo. que incipit melius in fi. Idem no. in. l. i. de cōdi. ob. cauſam hoc dicit.

Item ſi fundi. No. ꝙ ēt fructꝰ naturaleſ ptinēt ad fructuariū ſm franc. accur. ¶ Sō no. ꝙ fructuarius non pōt obmittere culturā. ſed cogiť ad eam rō eſt. q: res inculta deterioratur. vt. ḯ. locati. l. ſi merces. §. conductor ⁊cetera.

Huic. Nō. diſtinctionē de alluuione ⁊ inſula. Et ē rō q: alluuio continet augmētū coniunctum ⁊ vnitū inſula diſiunctū ⁊ p ſe ſtans. Et iō vnitorū eſt eadem natura ſeperatorū aūt ſeperata eſt natura. ⁊ hoc dicit facit. ḯ. de tribu. l. ꝓcuratoris. §. ſi plures. ⁊ qð no. C. de donať. inter virum ⁊ vxorē. l. ſi maritus. ⁊ quotidie allegať iſte. §. ⁊ ſpeculator allegat eum in ſpecu. ti. ij. §. nunc dicamus. ṽ. penultimo. ⁊c̄.

Seminarios. Nō. ꝙ granum ad ſeminādum ptinet ad vſuſfructuarium ⁊ ꝙ ſemen dꝫ remanere de anno in annum ⁊ facit ꝙ coloni qui ex pacto debent habere ſemē a dnīo ⁊ vide ꝙ nō. Ja. ḯ. de le. i. l. ſi ſeruus. §. qui quinqꝫ. ¶ 2° nō. ꝙ potētiꝰ eſt ius ꝙ qs hꝫ directe ꝙ p obliquum nā ſi qs habꝫ directe vſumfructū rei poteſt et vendere. ¶ Sꝫ ſi qs habet indirrecte pp̄ aliud poteſt vti ſed non vendere ad idem facit. l. i. de ſeruit. leg. ⁊ quod ibi p Ja. ¶ 3° nō. hic ꝙ ſi maritꝰ legauit vxōi vſumfructū fūdi ⁊ i illo fūdo hēbat boues aratorios ꝙ heres non poteſt illos boues amouere in ꝑiudicium vſuſfructuarij q: ſunt inſtrm̄ fundi ⁊ ideo ptinent ad ꝯmoditatem vſuſfructuarij vt hic quod ē nōndum ⁊ mēti tenenduꝫ ⁊ adde quod no. ḯ. e. l. ſed ſi qdem. §. ꝓprietates ⁊ facit. ḯ. loca. l. ſꝫ addes. §. illud nobis.

a **Arboribus.** No. hic ꝙ arbores ptinent ad vſuſfructuariū ď hoc dicit.

Nauis. Ille q vtitur re ad piculum ⁊ quod ordinatur non diciť male vti nec dr̄ culpabiliter vti ⁊c̄.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Uſufructuarius. Dicitur uti ille cuiꝰ ſucceſſor utitur. vel cuius negociorū geſtor utitꝰ. vel ſi res ſeipſa utitꝰ. ut ſi ſuus ſeipſm exercet ut contrahat nomē fructuarij. h. d. uſqz ad. §. ſi fur. j. e. ¶ Et facit optime ꝙ retineamus quaſi poſſeſſionē iuriſdictionis non ſolum ꝑ factū noſtrū. ſed ꝑ ſolam obedientiā ſubditorū ſiue obediāt poſitis a nobis. ſiue alius modo noīe ēt nobis ignorantibus qd̄ eſt menti tenēdū. ¶ Premitte ad euidētiam ꝙ uſuſfructus ꝑditur non utēdo retinetur āt utēdo hic declaraꝛ āt qñ dicatur quis uti. h. d.

Quid tamen. Hic eſt arg. ad talem qōnem ego habebā rem in emphiteoſim. tñ alius poſſidebat. ⁊ ſoluebat debitū canonem. Ego replico ꝙ alius ſoluit dicit dñs nil ad te q2 ille ſoluit ꝓ ſe repetat ſolutū ut indebitum ſi vult. ¶ Quęritꝛ quid iuris. ⁊ uidetꝛ ꝙ dñs bene dicat ar. eius quod no. in. l. que utiliter. §. fi. ſ. de nego. ge. ⁊ l. ſi pene. §. i. j. de cōdic. inde. ¶ Alij contra quaſi onus reale. ⁊ ſic nō refert a quo ſoluatꝛ ut. j. ō publi. l. imperatores. nā iſta ꝑſtatio canonis uidetꝛ eſſe realis. ut. ſ. de iudi. l. ſi fideicōmiſſum. §. tractatū. ⁊ iō uidetꝛ fieri nomine rei tñ iſta rō non facit. q2 hic loquitꝛ in ꝑſonali nō i reali ut in. l. fi. de contrahē. emp. ¶ Sed ſi intelligas hunc. §. in fi. ¶ Itē ubi tractaueris de cōſeruatione iuris non refert quō fiat ut hic quēadmodum fuit admiratꝛ. l. q fundu3 ⁊ l. uſu retinetꝛ ſm Andreā de piſis quod eſt no. dignū. ⁊ facit quod no. j. cōi diui. in prin.

Nam etſi agrum. No. ꝙ arando retinetꝛ poſſeſſio l3 quis fructu3 non ꝑcipiat. ¶ Quid ergo ſi unus probat ſe araſſe alius ſe fructu3 reportaſſe qs melius ꝓbat de poſſeſſione. rñdeo cū utrq3 actus ſit ſufficiēs ad poſſidendū ut no. C. finiū regū. l. ſi qs ſup ille melius ꝓbat qui ꝓbat de antiquiori facto. q2 poſterior poſſeſſiō ꝑſumitur clandeſtina. ut no. j. uti. poſ. l. ſi duo in prin. ¶ 2ᵒ no. hic argumētum ꝙ ꝑ erectionē furcarū retineatꝛ qī poſſeſſio imperij l3 de facto occurrerit caſus ꝑ. C. ānos ⁊ aliquis fuit ibi ſuſpēſus. q2 hic nō requiritꝛ actus ſed aptitudo. ⁊ ſufficit ſignū l3 deficiat ſignatū facit. C. de cur. l. in filijs. Itē facit ad hūc. §. quod no. extra de cā poſſ. ⁊ ꝓprie. c. cum ēt in glo. ex hoc. ⁊ quod no. Ja. de uſufructu lega. l. ope.

Iullianus ait. In tex. ibi aliquid argumētum ꝙ ꝑ unu3 actū retineatur qualiter poſſeſſio iuriſdictionis facit. j. de aqua plu. ar. l. ſi prius. Itē facit ꝙ per aliquē actum factum a ſubditis dño ignorāte in ſignū ſubiectionis ⁊ retineatꝛ quaſi poſſeſſio iuriſdictionis qd̄ eſt mirabile ſm Bar. rōne iſtius mirabilis declaraui. ſ. in. v. qd tñ. ¶ In glo. ſi dicas ibi non tñ exiuit no. h̄ ūba q̄ cotidie examinātꝛ. utꝰ ſi ſtatutū dicꝛ ſi magiſ intrauit palatiū ñ ſufficē ꝙ teſtis dicat qd̄ uidit intrarꝛ nꝰ dicat ꝙ uidit intraſſe. ut denotat actum conſumatū ar. huius glo. ¶ Itē facit ad ſtatutū de deueto ſi qs extraxerit frumētū de diſtrictu ut ſic deſiderētꝛ actus ꝑfectus. ⁊ nō ſufficiat cōprehēdetꝛ illū in una uia niſi conſumauerit extractionē. Et hoc ſi ſtatutū dicat per verbū ſi quis extraxerit ſecus ſi dicatꝰ ſi qs iuētus fuerit portare. q2 iſta verba verificantꝛ ēt ſi actus eſt in fieri ſed prīa requirunt factū eſſe facit. j. de fur. l. ſi qs i ſeruitute. l. ſi qs ꝑferendum. ⁊ qd̄ nō. inſti. de his qui ſunt ſui vel alieni iuris. §. i. ⁊. C. de edific. priuatis. l. ſi qs poſt h̄ ⁊c̄.

Si fur deceſſerit. Pro fructibus ſeparatis a fure condictio furtiua naſcitꝛ dño non fructuario niſi poſtꝗ̄ ſit eorum poſſeſſionē adeptus. ⁊ iſta cōdictio furtiua non pōt tranſferri de dño in fructuariū dicitꝛ eſſe in pendēti non rōne natiuitatis. ſed rōne inceptationis. h. d. tex. cū glo. ¶ Extra. l. qdā notauit duas regulas prīa eſt ꝙ ſola ciuilis poſſeſſio rei ſufficit ad acquiſitionē fructuū ſine alia poſſeſſione fructuarij ¶ Secūda ꝙ ſola naturalis non ſufficit. ut in poſſeſſōe fructuarij ſm Bar. allegat unū. C. de rei vē. l. certum ⁊ eſt glo. ordinaria. j. de ꝑiculo ⁊ cōmo. rei vendi. l. ſui emptor. ⁊ de acqr. poſſeſſione. l. iij. §. ex cōtrario. ſed qd̄ dicit de ſola nālj eſt verū ſi quis naturaliter poſſidet iuꝛ ſuitutis. ſecus ſi iure ciuilis dñij. ut. j. de uſufruc. l. q ſcit. §. ꝑterea. v. ſicut. ¶ De eo vero quī h3 nudā detentionē. ut colonꝰ dic ut nō. j. de fur. l. ſi ſuus cōis uni. §. locaui. ubi vide agi ibi nō ꝙ exquiritꝛ apꝑenſio. unꝰ ſi ſtatutū dicit ſi qs derrobauerit rē alterius. colonus non poſſet accuſare derobatione fructuū a ſe nōdū ꝑceptorū ſm bar. j. de religio. l. ij. §. an locu3.

c **I cuius rei.** Hoc expſſum ꝙ ſanī datio de utendo fruēdo ⁊c̄. petitur offō iudicis nō iure actōis pōt etia3 peti iure repulſionis ſicut. C. ō ꝑdibus impa. offe. l. uniuerſa. ¶ Sed fran. accur. dicit ꝙ petitꝛ ꝑ condictiōe3 incerti quod eſt falſu3 niſi ibi preceſſiſſet traditō ſiñ cautōe ut i. l. ſi uſuſfrucꝰ noīe. j. uſufructuariꝰ q̄admodu3 caue.

c **I uſuſfructus.** In glo. que incipit ar. ibi. §. queſitum ⁊. l. de pupillo. l. ſi pluriū facit ad nōtam in. l. fa ō liberꝛ. ⁊ eoꝝ liber. ¶ In eadem ibi fidelitas. nō. ꝙ fidelitas eſt ſpēs ſuitutis. ⁊ ideo fideles alicuius dñi non proprie dicuntur hoīes liberi q2 non ſunt plene liberi non tñ ſunt plene ſui ut nō. inſti. de iure perſonaru3 ubi videas Baldus ō peruſio.

c **Um igitur.** No. ar. ꝙ cōtractus poteſt ꝑ ūba appoſita retrotrahi Et ſic valꝫ iſte cōtractus loco ubi rē pro uno anno incepto de menſe preterito ⁊ ita practicatꝛ uti omnis utilitas. ⁊ dē incōmodū uenit a tpe retro ſubſtātia vero obligatōnis trahitur de pñti.

d **Eniq3 conſulens.** No. ꝙ i. l. acquilia uenit culpa cōmiſſionis nō culpa obmiſſionis qd̄ eſt n otandū q2 leuius eſt obmittē q̄ cōmittere. ut nō. j. ſolu. ma. l. ſi mora. ¶ Ite3 nō ꝙ culpa leuiſſima in obmittēdo non eſt maleficiū ⁊ c ar. pro ſindicis q ex leuiſſima culpa non tenēantꝛ ſi nō denunciant maleficia maxie ſꝫ cy. in. l. ſi quis non dicā rapere q dicit ꝙ leuiſſima culpa nō punitꝛ criminaliter ar. contra. C. de cuſto. re. l. ad cōmētarēſem. ſed ibi ſpāle in cuſtode carceris.

e **Nouiſſimum.** No. ꝙ iudex d3 facere ꝙ ptes non ueniāt ad rixas. ⁊ arma. ⁊ hec ante factu3. ⁊ ꝑꝑ hoc dicant doctores ꝙ ſicut controuerſia de poſſeſſione vel de modo poſſidēdi iter aliquos ⁊ ꝓbabiliter dubitatur ne ueniāt ad arma ꝙ iudex pōt facere ſequeſtrū nō. in ſpec. de ſequeſtra. poſ. v. i. pōt ēt pro tumultuoſo alias caluinoſo ⁊ iniurioſo ne accedat ad fundū ut in. l. fi. ſ. de offi. ꝓcur. ceſa. ⁊ vide quod no. cy. C. de nox. l. ſi ſuus ꝙ dic ut no. Inno. de ꝓba. c. in pñtia facit quod no. cy. C. uti poſſi. l. i. in pluribus additionibus. ¶ Sō hic no. ꝙ iudex h3 reducere ptes ad concordiā iſtud eſt verū ante factu3. ſꝫ poſt delictum cōmiſſum d3 ſtudere ad vindictam q̄ paciſci ne delictum remaneat impunitū ar. j. de publi. l. licitatio. §. qd̄ illicite in ciuili vero cā poteſt iudex ptes artari. ſed nō artare ad concordiam amicabiliter faciendum ſeu ꝑ uiam facti ſeu per uiam iuris ſic adde ad hoc quod nota. archidiaco. lxxxx. di. c. diſcordantes. Et ꝙ nō. guil. de ſcū. l. ſi pullatō niſi forte eſſet diſſenſio iter iſignes perſonas ex qua res publica turbatur ut. j. de capti. l. ſi qs ingenua3. § an ciuilibus q2 iudex d3 ſtudere ad ſedādam illam diſcōdiam ne tranſeat i publicum iudicium ſicut d3 ſtudere ad generalem pace3. ⁊ gñem ꝓuincie ſibi cōmiſſe ut. ſ. de offi. pſi. l. cōgruit.

Fructuarius. Iſte. §. h3 locum in emptōibus fructuum ⁊ in colonis q bus detur hec forma qualiter debeāt uti. ⁊ no. hīi hūc. §. cū ſequētibus. §. uſq3 ad. l. ſꝫ ſi quid Baldus

r **Ed ſi quid**. Nō. ꝙ fructuariuſ edifi cium q̄ð poſuit nō poteſt tollere ⁊ facit ad q̄ōnem de emphiteota ꝙ edi ficium a ſe poſitū non poſſit eleuare, ꝓhibēte do mino anteꝙ̄ eleuat ſm̄ Bar. ⁊ adde quod nō. in ſpec. de lo ca. §. nunc aliqua. v̄. clviij. ⁊ v̄. ſeq. ⁊ iſta eſt queſtio nunc de facto hoc dicit.

Sufficient. Nō. in prin. que dicunť ſufficiē tia veſtimenta ꝙ facit pro veſti mentis monachorū ⁊ tene mēti, ꝓbať ēt p hūc tex. ꝙ abbas dʒ eſſe melius veſtitus ꝙ̄ monachus q꞉ dignior monachus melius ꝙ̄ conuerſus. ⁊ magiſter in theologia melius ꝙ̄ qui liber ſacerdos q ſit inter fratres nota ēt ꝙ dominus debet veſtire familiam.

Et ſi veſtimentorum. In tex. ibi ſi vtetur. Nō. ꝙ qs dʒ vti re in loco ſuo ⁊ contrario.

Proprietatis. In glo. que incipit ſi in fi. Nō. optimā gl. ꝙ latior fit interpretatio in legato vſuſfructus ꝙ̄ ꝓprietatis ⁊ facit. ſ. e. l. ſi fundi. §. ſeminarius autem.

l **Ocum**. **Ex eo**. Nō. ꝙ nō habʒ ita liberū vſufru ctuarius in vſumfructū ſicut hʒ ꝓprietatem libe ram ꝓprietarius q꞉ ius eſt fortius ⁊ magis abra dicatum hoc dicit.

p **Roculus putat**. Onus appo ſitum ampliat interpretationē verborū actus depoſituri. h. d. vel ſic modus ⁊ forma traditus a diſponēte de clarat mentē diſponētis. ⁊ ex ea augeť effectus hoc dicit. ⁊ iſte caſus nō reperiť alibi in ꝓpria forma. ¶ Nec obſtat ꝙ heredi inſti. l. ex facto ēt aſtitatio ⁊. l. hereditas aſtato vbi modus vel conditio. vel onus non includit diſpoſitionē. q꞉ hic diſpoſitō erat ꝓmiſſa ibi obmiſſa totaliter ⁊ ſic nō obſtat teneas mēti. q꞉ ſunt valde vtilia. ¶ Nō ꝙ teſtator pōt edi bus legatis imponere ſuitutē altius non tollēdi. ⁊ ſi caʒ in ponit vř legare ꝓprietatem lʒ dicat lego vſumfructū ⁊ hoc eſt ꝑ naturā inſerti oneris. ſeu appoſite ſuitutis que aliter nō caderet in vſufructu formali. ¶ Intelligunť ergo de vſu fructu cāli qui eſt annexus ꝓprietati. ⁊ ꝓprietas ſibi ꝙ eſt nō. dignum. ⁊ vide Jac. ſ. de hered. inſti. l. lucius ⁊ eſt arg. ꝙ ſi teſtator legat vxori vſumfructū fundi hoc addito ꝙ ip ſa non poſſit fundū vendere vel alienare ꝙ videť ſibi lega re penā ꝓprietatē. Immo eſt hoc expreſſum ꝓhibitio quā doqʒ ampliat. q꞉ dʒ aliquid operari. ad id ꝓſtat ar. ſ. de vſu ris. l. ſi ſtippulatus tene mēti. ¶ In glo. que incipit ⁊ ita ibi . l. ſpēs ⁊. ſ. de dona. l. donationes in cōcubinā in. §. ſpēs vbi diciť ꝙ ſi donať res alicui ad vſum. q꞉ videť donari ꝓprie tas. q꞉ ille modus eſt inſertus vera contēplatione legatarij. ⁊ iō non hʒ diminuere legatū. vt. ſ. de cōdic. ⁊ demon. l. titio centū in prin. ⁊ adde quod dixi ſupra de tranſact. l. cum hij . §. ſi vni hoc dicit.

Si arbores. Qui admouet impedimentū ſi dicitur aduerſarium vti. h. d.

r **I quis ita**. Qui legat fructus ānuos videť legare vſumfructuʒ formalē. h. d. ⁊ eſt notanda. l. ⁊ adde quod dixi in. l. neceſſario. §. fi. ſ. de pericu. ⁊ como. rei vē di. ⁊. ſ. de euicť. l. vacc. ¶ In gl. que incipit q ibi. ⁊. l. fundi ſimile in ꝓdiali futurē. q꞉ aliqñ eſt ꝓprie ſuitus aliqñ vtō tur ſeruitus. ⁊ non eſt. ſʒ obligatio ꝑſonalis. vt. ſ. de ſui. ru. ꝓdi. l. pecoris. ⁊. ſ. de ſui. l. vt pomū. ¶ Et nō valde hanc gl. ꝙ qñ teſtator legat fructus aut dirrigit verba executiua ad legatā. ⁊ eſt vſuſfructus. q꞉ ſunt verba directa. Aut ad heredē. ⁊ non eſt vſuſfructus. q꞉ ſunt verba obliqua cū dbe at capere de manu alterius non tñ aperit g'o. qd ı̄ſc in du bio vt puta dicit teſtator lego fructus nā hc teſtator nō ap ponit aliqō verbū executiuū ſed ſolum diſpoſitiuum tñ hic ſoluiť p. l. que in dubio iudicat hoc verbū directū. nā dicit ꝙ eſt vſuſfructus formalis qō ē nō dignum ēt hēs ſimilem diſtinctione. ſ. de le. ij. l. titio. Et hoc quotidie trahiť in ar. ad mām ſubſtitutionū vt dicať ſubſtitutio directa qñ quis capit p ſeipſum. nā ita ē de natura directe vt de acquir. he redi. l. ex ꝑte obliqua vero qñ quis capit de manu alterius ⁊ ſic p quēadmodū nā illud dicitur obliquū qō eſt mediū. ⁊ illud dicitur directum quod non eſt dare medium. ⁊ fa cit quod nota. in. l. eam quam. C. de fideicommiſſa. ¶ In dubio etiam videtur quod ſubſtitutio debeat interpretari directa ar. huius. l. ad hoc notatur. ſ. de vulg. ſub. l. verbis ciuilibus. Et hēs etiam in. c. ſi pater de teſta. li. vj. nec ob. l. ij. C. coīa dele. vbi dicitur ꝙ nō refert inter verbū obliquū ⁊ directuʒ q꞉ vbi loquitur in legato proprietatis non ī ma teria vniuerſalis ſubſtitōnis. Item ibi accipit verbum dire ctum ⁊ obliquum alio mō ꝙ̄ accipiatur in materia ſubſtitu tōnū. Et adde quod nō. p dy. ſ. de le. ij. l. lucius. §. filiā ⁊ ad trebel. l. cogi. §. generaliter. ¶ Ex ꝓdictis apparet ꝙ mod⁹ inſitus executōi diſpoſitionis tacite vel expreſſe reddit eā dir rectam vel obliquam hic nō.

r **Ed et ſi quid**. Nō. diſtingui cu⁹ ꝯtemplatōe aliquid fiat non tñ diſtinguitur vnde prima noticia ꝓ ceſſerit illud eſt nimis a remotis ⁊ non eſt eā ꝓ pinqua ⁊ facit. ſ. ꝓ ſocio. l. ſocium qui meo. in fine. ⁊ eſt ar. ad q̄ōnem de monacho vnius poſſo ab alio monaſterio ꝙ ſi qd acqrit diſtinguitur cu⁹ monaſterij cōtemplatōe ⁊ diē Inno. in. c. cauſa olim de priuile. ꝙ iura loquentia in ſeruis habent locum in mōachis Caue tamē q꞉ ſi eſſet hereditas re licta ſeruo reqriť additō ſerui. ſecus in monacho q꞉ non hʒ plus iuř ꝙ̄ vnus alius de collegio ⁊ eſt rō q꞉ monachus ē ſpoliatus voluntate ꝑ virtutem ⁊ potentiaʒ ꝓfeſſionis vñ nō hʒ velle vł nolle ſʒ ſeru⁹ hñ retinet ea q ſr voluntať vt inſti. de ſtip. ſuo. §. ſʒ cū ſcʒ ⁊. C. ō hredi. inſti. l. cū ꝓponas ꝙ nō.

i **Dem et ſi**. **Quoniam** Argumentum ꝙ maritus poſſit cogere vxoreʒ ad opandū. ar. ſ. de op. li. l. ſicut. Item eſt ar. ꝙ ſi famulus tuus nō vult opari ꝙ tu potes euʒ caſtigať mo derate. dico q꞉ familiaris inimicus peſſima peſtis eſt. bal.

r **I quis donaturus**. Nō. i fi. ex quo ge neralis cōſuetudo eſt quod nōrius alteri ſtipul letur ſe ſaltem ex generali cōſuetudine dʒ valeř ſtippulatō per rōneʒ huius lře de q⁹ dixi. ſ. de vſis. l. gai⁹

r **Ed et ſi quis**. **Interdū** Acqſitō dñij qñʒ eſt in pendenti rōne ꝑſone acq rentis ⁊ cāe pricipalis hoc. d. vel ſic vbi pēdet cā pendet cāuum hoc. d. Nō. in iſto. §. interdum cāuum ī q⁹ vera ſolutio ꝓcij acqritur ad tranſlationem dominij. diē ꝙ illud non eſt veꝝ ꝙ̄tum ad principiū tranſlatōis ſed ꝙ̄tum ad efficaciam induratōnis ⁊ adde quod nō. ſ. de neg. ge. l. ſi ego Baldus.

Quid ergo. Nō. ꝙ fictio non reqrit duo ex trema habilia argumentum. ſ. ad . l. acql. l. huic ſcripture ſʒ ibi fictio de nouo induč. hic induc tum declarat. Bal

Qui tamen. Nō. ꝙ pretium poteſt ſolui nu merando ⁊ iſte numerus eſt ac⁹ ſucceſſiuus ⁊ habʒ in ſe prius ⁊ poſterius ⁊ ideo diſtingui tur p prius. Item poteſt ſolui ſimul in ſacculo nec vř ſolui vt corpus ſed vt ꝙ̄titas qñ ſoluitur p modum ꝓcij vt. l. hec venditio. ſ. de cōtrahē. emp. ⁊ facit ad notata in. l. ij. ſ. ſi cer pe. ¶ Vltio nō rōne incertitudinis totum viciari.

Si operas. Nō. ꝙ ſtipullatō pro parte tem poris acquiritur ꝓprietario ⁊ ꝓ

pte tpis acquirit fructuario.⁊ quod vertit de vno in aliuꝫ vſ reperto de vſufructu ſtippulatio pfecta ad heredē pōt reuerti ad fructuariū.¶ Et nō hic p ſimilitudinē dici ꝙ ſtipulatio ambulat.i.acqſitō ſtippullationis.quodam ſaltu diſgreditur de pſona in pſonam.non tamē intelliges ꝙ a prīc. ſit tradita alias redicata pro toto tēpore in pſona fructarij vt in.l.ſi ſeruus communis meuij.in fi.ff.de ſtip.ſuo.

Queſitiones. Nō.duas regulas prima eſt ꝙ id qđ ſuus fructuarius ñ pōt acquirere fructuario acquirit ,ppꝛietario.h.d.ſm regulam nō.in.§.idē iul.ꝙ cui ſtipulādo acquiro eū ſtipulando non obligo.⁊ facit iſta regula ad materiā.l.frater a fratre .ff.de condic.indebi.Bald.

Si duos. Nō ꝙ iuſſus operat idē quod nominis expreſſio.h.d.

r **In operas.** Pro rata tpis quo ad vſufructus durauit diuiditur emollumētum ſtipullationis inter ,ppꝛietarium.⁊ fructuarium hoc dicit.

r **In pendentes.** Nō bene hoc pꝛincipium cū.§.ſequēti vſqꝫ ad.§.ſi quid cloacharij.Bal.

Si quid cloacharij. Nota iſtū.§.⁊ hic vt dixi.ſ.e.l.hactenus.Itē nō ꝙ honera realia ptinent ad fructuarium durante vſufructu.Itē nō ꝙ habētes bladum tpe caraſtie poſſunt cogi vt vendāt cōi ptio viliori ad hoc vt populus fame nō tabeſcat poſſunt ēt cogi ad faciēdum panē ,p exercitu.Itē nō.ēt hic ꝙ gabelle fructuū ptinent ad fructuariū ¶ An ēt clerici poſſint cogi ad huiuſmodi functiones vide xvj.q.i.quarta p archidi.hēs.C.de ſa.ſan.ec.l.plꝫ tenigi.ff.de vſur.l.cum quidā.§.fiſcus.⁊ Innoc.de imunitat.eccl.c.c.nouimus.Bal.

Si qua ſeruitus. Vſufructuarius pōt vti re ſm condictionē ⁊ poſſibilitatē rei.⁊ ita vt non incidat in penā p ,ppꝛietat.hoc dicit quod nota bene.Baldus.

r **In titio uſus.** In tex.ibi relinquitur illud non eſt pp naturā coniunctionis.ſed pp naturā cōſolidationis.

Uſumfructum. Abſolutoria lata in pte ,ppꝛietatis parit excep.rei iudi.in alia pte accreſcēte.ſed abſolutoria in pte vſufructus non expat except.in alia pte accreſcēte.q2 vſufruct⁹ accreſcit pſone non portioni ſꝫ ,ppꝛietas accreſcit portōi.q2 ſublata vis accreſcēdi non haberꝫ fundamentū.⁊ eſt maltū nō.§.⁊ facit.ff.de vul.ſubſti.l.ex facto.§.iulius longinus.⁊ nō.bene hunc.§.ꝙ in vſufructu accreſcēdo requirit fundamētum relicti.ſed nō durationis.ſed in ,ppꝛietate requirit vtrunqꝫ vñ tex.qui diſtinguit hic de ſnīa dꝫ intelligi de ſnīa que eſt lata ſup iure de prīti non de ſnīa negatiua relicti.q2 vtrobiqꝫ ceſſaret ius accreſcēdi cum excluderet pmū pricipiū.⁊ ventillaret eā inter eaſdē ſm intellectū glo. Nō.ēt hic ꝙ ius accreſcēdi equiparatur alluuioni.

q **Totiens.** Ordo ſcripture deſignat ordinē voluntatis.⁊ ordinem proceſſus.h.d.de cōſecra.di.ii.c.i chriſto pater ⁊ ordinē caritatis de li.⁊ po.l.gallus.§.quidam recte.q ordo inſpicit non ſolum inter pſonas.ſed ēt inter vocabula vt inter nomē ,ppꝛium.⁊ appellatiuū ꝙ illud nomē ꝙ primo exponit pſumit principale ⁊ aliud reputat mercenariū.⁊ appoſitum eā ſolius demōſtrationis vt.l.ſi ſu⁹ cōis .ff.de ſtip.ſuorum.Nō prio nominatū ante ferri cum ē extimatio voluntatis.⁊ vide dy.ff.de le.i.l.ſi ita.

r **In a colono.** Nō hic ex contractu agi ad liberationē tene menti hoc dicit hic non ſunt alia.

Uniuerſorum. In vſufructu vniuerſali ſꝫ mutet forma ſpecifica alias ſpecificata non deperdit vſufructus.ſecus in ſpāli.⁊ nō hunc.§.

r **In uſufructus.** Heres tenetur ō mora ⁊ tarditate additionis hoc dicit.

Uſufructus. Non dicit vſufructus ptinere deſiiſſe ſi quis loco vſufructus extimat pcipit que extimatio loco rei cum ſuis quātitatibus alias qualitatibus ſubrogatur hoc.d.

q **Si uſumfructum.** Nō diam vtrū leget vſufruct⁹ rei informis vt arec.vel rei formis vt domus.vt ſciphi.primo cāu ſi viuo teſtatore eſt forma addita ⁊ poſtea ſublata.¶ 2° ſi eſt forma detracta ⁊ alia ſubrogata non durat legatum. durat legatum vſufructus rō diē eſt q2 res pꝛia magis i materia ꝙ i forma conſiſtit que mā eſt eadē.ſed res ſa magis cōſiſtit in forma ꝙ in materia ⁊ ſa forma non eſt eadē cū pꝛima deſierit eſſe in rerum natura.nec aliqd facit ſimilitudo qualitatis, q2 in vſufructu requirit pfecte idemptitatis formalis.h.dicit textus cū glo.⁊ facit.ff.de leg.iij.l.queſitum.§.illud.

Stippullatus um. Vſufructus except.finitur cum pſona excipientis.niſi tacite vel expꝛeſſe ſit actuꝫ ꝙ exceptio tranſeat ad heredem.

Uſufructus. In legato vſufructus poſt moraꝫ ſuccedit obligatio ad īcreſſe.h.d.cum.l.ſe.⁊ facit.ff.de vſufructu lega.l.ſi vſufructus mihi in biēnium ⁊ ibi reddit rō.q2 non eſt idē vſufructus diuerſorū tēporum.vnde nec pōt mora vnius anni in 2° anno purgari ,ppter illam rōnem.

q **Uia qui.** Nō hanc.l.⁊ vide Innocē.extra de cenſi.c.olim cāꝫ vbi facit de hac.l.magnum feſtum.

r **In alii uſufructus.** ¶ Nerū Nota hic ꝙ ſi teſtator legat tibi pꝛio vnā rem poſtea generaliter vſumfructū oīum ſuorū bonorū ꝙ non reffert hec generalitas ad eandē rem cuius eſt legata ,ppꝛietas.ſed ſi eſſet legata generaliter extimatio vſufruct⁹ omniū bonorum deberet ēt extimari vſufructus ēt illi⁹ rei ſpāliter legate.⁊ eſt rō.q2 tunc ſunt legata diuerſi generis ⁊ forme.⁊ ideo pſumitur duplicatio.⁊ dicit.d.dy.ꝙ iſta.l.eſt caſus qōnis.quā mouet gl.ff.de le.i.l.plane.⁊ facit.ff.ō ali.le.l.ij.§.mella.tene bene menti.

u **Uſufructuarius.** Nō.differentiaꝫ iter facere ⁊ reſficere hoc.d.

r **In extraneo.** Etiam ,ppꝛietati que eſt conſeruatur de iur ſpāli cōſolidatur vſufructus formalis hoc.d. Et nō.ex hac.l.cōſuēta.l.mulieri.⁊ titō.ff.ō ꝯdict.⁊ demo.ꝙ fortius eſt ius cōſolidatōis ꝙ ius accreſcendi.¶ Itē nō.glo.huius.l. que dicit ꝙ lꝫ teſtamentuꝫ non expugnetur de iur ciuili ſꝫ de iur ptorio hꝫ locum aut .ex eā.

r **In abſente Siluam.** Nō hri.§. In cōtrarium facit.ſ.e.l.ex ſilua ⁊.l.ſequēti ſꝫ intellige ꝙ lꝫ hic ſilua non eſſet cedua tamē erat in vſu.⁊ idem intelligas i fructibus imaturis ſecus ſi eſſent adeo immaturi ꝙ non eſſent in vſu.ſm frā.ac.¶ Item nō.ꝙ ſi colligatur oliua non matura fert plus fructuꝫ ꝙ oliua matura quod dīc hic tex. cum glo .ſpius.

r **In tius menio.** Nō ꝙ legatari⁹ cui iminet reſtitutio recupat expenſaꝫ ab eo cui tenet reſtituer.h.d.Bal.

c **Itio**. In tex. ibi inutiliter ergo non eſt legatum purū. ſed nullum nec obſtat. C. de heredi. inſti. l. extraneū q: ibi loquit̃ in inſtitut. heredis in legato ⁊ facit. l. fi. ff. de ma. te. ⁊ Riz. dicebat contrarium ſed non dicebat veritatem.

r **Abcondictione**. Nō. hic cauſam excipiendi conſiderari. ⁊ qua mente. id eſt cuius contemplatione ſit facta exceptio ſic. ff. cum predio. l. ſi in venditione. Baldus.

a **Nuſuſfructus**. An vſuſfruc. ſi relict. ciuitati durat cētū annis. h. d. Et vide. S. C. e. l. antiquitas. ⁊ ad hoc ſemp allegat̃ hec. l. ⁊ eſt ar. q̧ vita ciuitat̃. p̄ſumat̃ eſſe centum annorū ſicut vita hominis longeui. ⁊ hec ratio videt̃ in emphiteoſi conceſſa ciuitati. q: cū emphiteoſ de ſui natura habeat naturā tēporaliter videt̃ q̧ finiat̃ per centum annos. ⁊ idem ēt videt̃ in feudo. ⁊ iō iuriſdictiones quas habēt ciuitates in feudis egent renouatione de centū annis in centum annos ar. hui⁹. l.

d **Ominus**. Querella inofficioſi teſtam̄ti ſicut reſcindit legatum ita reſtituit integrū ius primeuū quod erat a legato confuſum adde quod nō. in. l. ꝓpter veneni. §. nepti. ff. ad ſil. h. d.

Perfideicommiſſum. Allegat̃ ad duo primo qd teſtator pōt ꝓhibere ius accreſcēdi. ⁊ eſt verū in legatis ⁊ fideicōmiſſ. ſed non eſt verū in inſtitutione heredis nec in ſubſtōne directa lʒ ar. contra ex cōiunctione duaꝝ. ll. de heredi. inſti. l. i. §. ſi ex fundo. ⁊ in. l. ſi erat vniuerſalis inſtitutō interpretatiua non vera. i. erat inſtitutio in re certa vbi pōt ꝓhibere ius accreſcēdi ſed in inſtitutione vniuerſali ex auctoritate iuris ēt inuito teſtatore ne reperiat̃ habere heredē pro pte. ⁊ pro pte non. q: ius habēdi heredē ē indiuiſibile. vt. l. i. ⁊. ij. ⁊. l. ſi finis cōis ab ex. ff. de acq̃. heredi. ¶ Sō allegat̃ tex. iſte q̧ in legato alimētorū non hʒ locum ius accreſcendi. Et eſt rō. q: iſtud legatū naturaliter eſt ceſſatiuū. ⁊ iō forte ēt eſt in legato veſtitus ⁊ veſtimētorū ⁊ nō. bene hūc. §. ¶ Dubitaui vtrum in legato ꝓ dote habeat locū ius accreſcendi tñ credo q̧ ſic. q: dōs recipit augmentū. ⁊ diminutionē facit. ff. de impenſ. l. q̧ dicitur ⁊ ibi nō.

d **Efuncta**. Penſio debita ꝓ fructibus iam perceptis ptinet ad hrdē fructuarij lʒ deceſſerit ante tp̄s appoſitum ſoluē de penſionis. h. d. ⁊ eſt multū notabile. ¶ Pone p̄latus recipit fructus totius anni morit̃ ante annū qd fiet de fructibus Ray. dicit hic. tu dic q̧ p Archi. in. c. ſtatutum de teſta. li. vj. ¶ Vel pone ep̄s locauit certos fundos ad quinquēniū. ⁊ pro toto tp̄e recepit penſionē morit̃ vel ante tp̄s locationis finitū qualiter conſulet̃ ſucceſſori dic ſaltē p modum excluſionis. q: poterit eū expellere. l. ſi quis domū. ff. de vſucap. ⁊ p Inno. in. c. dilectio extra ne p̄la. vices ſuas. ¶ In glo. que incipit hec fructuaria in fi. adde q̧ nō. i ſpe. de loca. §. nunc aliqua. v. x. querit̃ ⁊ p Archi. xij. q. i. alienationes in fi. xxj. q. ij. c. ſi quis p quas remiſſiones pʒ de prebē. ⁊ vide qd nō. ff. ſi cer. pe. l. ſi. qs nec cām. §. res pignori.

Semptonio. Legatum ferre pris redditum oleris ⁊ potrine cenſetur legatū vſuſfructus tñ cenſetur legatū annuū q: non habʒ tēporis limitationem.

a **Rbores**. **Quicquid**. Nō. q̧ vſufructuarius nō tenet̃ colono niſi ſit dictū q̧ penſiones ptineant ad eū. q: tūc hoc tacite videtur actū quod eſt nō.

r **Icuiuſcunqʒ**. **Si fondos**. Etiam contra ciuiliter poſſidentē rei vendicatio pōt inchoari ad hoc allegatur maxime p dy. inſtit. de act. §. i. ⁊ generaliter ſnīa lata contra ciuiliter poſſidentē tm̄ mandat̃ executioni nō. i ſpe. in. l. ij. C. vbi in rē actio. ⁊ facit quod nō. in ſpec. de act. ſeu petit. §. ſequit̃. v. ſed nunqd is qui ciuiliter tm̄ poſſidet. ⁊. ff. ſi cui plus q̄ per. l. fal. l. ſi heres. ¶ Nō. q̧ vbi cōtra eūdē poſſeſſorem ꝓprietarius inchoat rei vendicationē pro ciuili poſſeſſione. ⁊ vſufructuarius confeſſoriā pro naturali q̧ ſi ius vſufructuarij eſt liquidū p confeſſionē prius q̧ reſtituitur ei naturalis poſſeſſio. Remanet aūt in litem ſola ciuilis poſſeſſio ſup qua fundat̃ rei vendicatio. ¶ Si vero ius vſufructuarij eſt contra dictum ⁊ obſcurū differt̃ pp pendētiā litis ꝓprietatis. ſed interī eſt cauendū de fructibus reſtituēdis vſufructuario in cāu victorie. Simile in. l. vniuerſa. C. de pci. impe. offer. ⁊ ſi non cauet̃ loco cautionis in loco ſolutionis mitit̃ interim in poſſeſſionē. Sic ad carbo. l. de bōis. §. qui pupillo. ¶ Item q: cautio que interponit̃ ab aliquo tanq̄ a ꝓprietario declarato ꝓpterea q̧ nō ſit ꝓprietarius non afficit eū. ¶ Itē nō. q̧ iſta litera videt̃ velle q̧ differatur qō vſuſfructus pp litem ꝓprietatis. nam pſona ꝓprietarij eſt neceſſaria in traditione vſuſfructus. ⁊ interim nō cōſtat de ꝓprietate. ⁊ ideo eſt in ſuſpenſo ſimile de peti. here. l. ſi hereditatē. ⁊. ff. de execu. tu. l. quod diximus. nec obſtat. S. de rei vendi. l. is a quo. q: ibi lis ſo mota non ſubalternatur prime nec depēdet ab ea hic ſic ar. ad hoc. ff. de carbo. l. iij. §. cum extaret ⁊. ff. depoſiti. l. i. apud iul. ⁊. ff. de excep. l. fundi. ⁊. l. fundū ſed glo. aliter intelligit̃. l. q̧ in lite ꝓprietatis non inducatur dilatio in reſtitutione vſuſfructus lʒ ex eo. q: vſuſfructus erat negatus alias irrogatus ſm hoc nō impeditur ventilatio. ſed reſtitutio dūmō liqdet̃ de vſufructu ſm primam expoſitionem ſupſedet̃ in ventilatione cauſe de vſufructu quam expoſitionē magis credo eſſe de intellectu litere. Baldus.

u **Sufructuarium**. **Si vinariis**. Nō. pp difficilē quaſi impoſſibilis reputatur ⁊ ad hoc allegatur ⁊ vide quod nō. Inno. extra de decimis. c. nō ē. ¶ Itē nō. q̧ qñ agitur de ꝓbando numerum ſufficit ꝓbari numerus lʒ ſinguli numeri ꝓbari non poſſint. Et eſt hec determinatio qōnis. dicit ſtatutū q̧ propoſita nō valeant niſi ſint fcā in cōſilio. cc. teſtis interrogatus ſi fuerint ducēti dicit q̧ ſic q: numerauit interrogatus qui ſint vel fuerint in predcō cōſilio dicit q̧ non recordatur. dico q̧ talis teſtis plene ꝓbat numerū licet ſingula numeri non probat per iſtū textū. Bal.

q **Uod noſtrum**. Non habēs vſūfructū formalem ⁊ vide quod nō. S. in prima cōſtitutōne digeſtorum. §. nos nō. in glo. ⁊ de iuſticia ⁊ iure. l. manumiſſiones.

c **Uſufructuarius**. Si vſuſfructuarius vult cedē vſufructui non tenetur ad onera pp vſumfructum incumbentia hoc. d. ⁊ nō. bene hanc. l. facit. S. e. l. ſi abſentē. ¶ Et nō. ex hac. l. ar. q̧ ſi emphiteota vult relinquere fundum non tenetur ad canonem ſm Rizar. de hoc nō. de cōſti. in eccleſiaꝝ ⁊ vide Ja. ff. de damno infec. l. in. l. §. hoc edictum ⁊ in ſpecu. de loca. §. nunc aliqua. v. centeſimo. xxviij. ¶ Item ē argu. ad feudum q̧ renuncians feudo non teneat̃ ad ſeruiendum ſpec. dicit contra cum conueniatur ex ſua promiſſione ad hec. ff. locati. l. ſi in. l. §. ſi domus in ſpec. de feudis. §. quoniam. v. xxviij. eadē rō eſt etiā in emphiteota de quo ſupra dixi facit quod nō. dy. ff. de le. ij. l. imperator. §. ſi certum ⁊ Ja. ff. ſolu. ma. l. cum mulier. el ſo ⁊ quod nō. in ſpe. de ce

ſitibus.§.item pone quedã vicina.⁊ p Guil.de conſti. pẽcu. .l.iuſtus.⁊ p archi.xxij.q.v.c.de forma. Item facit hec.l.ꝙ ſi ruſtico eſt impoſita collecta rõne alicuius domũcule quã poſſidet.⁊ in tm̃ ſunt multiplicate collecte ꝙ excedãt vallẽtiam illius domũcule ꝙ renunciãdo illi domuncule non cogitur ad collectas. ¶ Sed in contrariũ facit qꝛ iſtud onus ẽ ſuum cauſatũ vt.j.ad municipa.l.incol'a.⁊.l.is. ¶ Preterea iſtud nõ eſt onus reale tm̃.ſed eſt onus annexũ pſone ppter rem.vt in.l.ſi pſcripto.§.finali.j.de muneribus ⁊ oneribus ergo non dꝫ liberari cedẽdo rei nec obſtat lex noſtra qꝛ onꝰ de quo hic loquiẽ non erat in obligatione. ¶ Itẽ res erat ſola ⁊ imediata cũ oneris.⁊ ſic non obſtat.⁊ facit ad pdicta d terminatio.l.ſeq.que dicit ꝙ vbi qs ⁊c̃.quam.l.nõ.hic ⁊c̃.

r **Eo cum fructuarius**. Vbi quis cõuenit ex ſuo facto nõ liberatur dicẽdo rei.⁊c̃.

u **Etus**. In tex.ibi pineret iure driij ſꝫ frã. ac. ¶ Nõ.ꝙ homo nõ eſt i fructu non enĩ dꝫ homo pp ſuã dignitatẽ quã hꝫ vltra oẽs alias creaturas iudicari ad paria cũ alijs rebus īfimis.Et iſta fuit rõ bruti.⁊ vltra ⁊ ſemp allegatur hec.l.⁊ facit ad qõnem pro illo q emit gabellã fructuũ verũ ad cũ ptineat gabella que imponiẽ pro capitibus hominum ſicut eſt in qbuſdã locis cõſuetudo ꝙ pro quolibꝫ hoĩe qui naſciẽ aliquid fiſco ſoluaẽ.⁊ certe non qꝛ gabella fructuũ ñ cõpzehẽdit ptus mulierũ vt hic cũ ſimilibus loquor de his qui naſcunẽ ſerui.qꝛ de liberis hominibus nõ eſt dubiũ ꝙ non ſunt in fructu.

q **Vid ergo**.§. **Sed quod dicitur**. Nõ dr̃iam inter vniuerſale ⁊ ſpãle non in vniuerſalibus vnũ ſubrogaẽ pro alio.ſed non in ſpãlibus facit.ſ.e.ti.l.vſufructuarium.§.ſi vinarijs.Bal.

r **Idominus**. Iſta lex vr̃ dicere ꝙ ſi his nudã pprietatem legat vſumfructũ videaẽ legare ſolã ſpẽ conſolidationis.⁊ in eo cãu admittiẽ fructuarius ad legatum ⁊ nõ ante facit.j.de le.i.l.fmꝫ filij.⁊.l.ſi domus.§. fi.de vſufru.lega.l.ſticho ⁊.C.de lega.l.vxor patrui glo.dicit contrariũ.⁊ eã nõ.non obſtant cõtraria qꝛ loquunẽ in iure canonico illa.l.cũ ſeruũ filij videẽ multũ obſtare.

¶ De vſufructu accreſcendo. Rubrica.

q **Quotiens**. Inter legatarios vſufructus ſi ſunt cõiuncti hꝫ locũ ius accreſcẽdi ſecus ſi ſunt oĩno diſiuncti.h.d.hoc prin. ¶ In tex.ibi ſeparatim re ⁊ verbis ſm fran.accur. ¶ Nõ ꝙ ius accreſcẽdi eſt fundatũ in coniunctõne ⁊ iõ vbi non eſt cõiunctio aliqua ibi non ẽ ius accreſcendi ius ergo accreſcẽdi cãtur a cõiunctione. nec obſtat .j.de condi.⁊ demõ.l.mulieri ⁊ titio qꝛ legiẽ de legatario qui admittiẽ ex diſpẽſatione legali pp voluntatẽ defuncti cui non eſt attributũ ius accreſcẽdi ⁊ eſt rõ qꝛ ius accreſcẽdi requirit tacitã ſeu pſumptam voluntatẽ teſtatoris vt no.j.ad trebel.l.apud iul.⁊ de le.ij.l.ſi titio ⁊ mevio.§.iul. ¶ Conſtat aũt ꝙ ille qui venit ppter voluntatẽ deffuncti hꝫ tacitã voluntatẽ deffuncti vt notaẽ in.l.i.§.vel maxime.j.d colla.bono. ¶ Modo habes intellectum.l.mulieri ⁊ titio.que eſt.l. ſingularis.

Deniqꝫ. Ex legati cõiũctõne pcedit ius accreſcẽdi in vſufructu hoc.d.nec ob. j. de le.ij. .l.proculo qꝛ ibi in legato proprietatis ⁊ eſt rõ dr̃ie qꝛ legatum vſuſfructus fundatur i pſona dñoꝝ vt.j.de ſtip.ſuo.l. vſuſfructus. Sed legatũ proprietatis vadit ad eos p quod dam mediũ ⁊ per obliquum vt.j.de acquir.heredi.l.placet ⁊ de le.i.l.cum filio ⁊ vt le.no.ca.l.i.§.minorem.Eſt autem potentius ius p directũ ꝙ̃ p obliquũ vt.j. de fideicõmiſ. liber.l.filius.§.erit.

Idem ait. Coniunctus cõiunctõe legali pfereẽ cõiuncto tm̃ ꝙ̃tum ad ius accreſcẽdi in vſufructu.hoc.d.⁊ nõ.ꝙ cõiunctus legis auctoritate interpretatur eſſe coniunctus re ⁊ verbis.⁊ glo.dicit quod hoc eſt nõnduꝫ.

Idem eſt. Hoc dicit ꝙ cõiunctus re ⁊ verbis pfertur cõiuncto re tm̃ ⁊ ẽ rõ qꝛ due rõnes vincũt vnam.facit.j.de le.iij.l. re cõiuncti.⁊c̃.

Interdum. Inter cõiunctos re tm̃ procedit ius non decreſcendi in vſufructu ⁊ expedita in acqſitõe ꝙ̃ ex acqſiti admiſſione lꝫ ſecus eſſet in proprietate hoc dicit notabiliter multũ. ¶ In tex.ibi cõcurſu.ſ.interueniente. ¶ In tex.ibi.§.repudiãte ⁊ ſic ceſſante cõcurſu. ¶ In tex.ibi lꝫ i vſufructu.nõ.tex.q nõ eſt alibi ¶ In tex.ibi ius accreſcendi large ponitur tam pro iure accreſcendi ꝙ̃ pro iure ñ decreſcendi. ¶ In tex.ibi ergo quottidie.ſ.ſucceſſiue.Et eſt rõ qꝛ non recipit in inſtanti plenam cõſumatõnem vt.C.de vſufructu.l.corruptõem ⁊.ſ.ti.l. iij.dare qꝛ quottidie naſcitur quodãmodo reſpectu futuri tpis vr̃ procedere ius accreſcendi magis ꝙ̃ in expedita acqſitione ꝙ̃ ex acqſiti admiſſione quaſi ſemp alias ſuper reſpectu futuri tẽporis ſimilis. Nõ.quod non eſt ita i pprietate qꝛ pfcẽ acqritur in inſtanti ⁊ non hꝫ dependentiam de futuro ⁊ iſta ẽ ſubtilis rõ iſtius.§.⁊ tene menti. Sꝫ dubium eſt de emphiteoſi vtꝝ cenſeatur ad inſtar vſuſfructus vl' ad inſtar pprietatis in emphiteota enĩ cadit inſtãtanea traditõ nec ſibi eſt ſucceſſoria obligatõ ⁊ vr̃ idẽ quod in pprietate. ¶ Contra vr̃ idem quod in vſufructu qꝛ acqſitio nõ ẽ ppetua ſꝫ tp̃alis vnde pro tp̃e quo non erit videtur procedeẽ ius accreſcẽdi quaſi ex impedita acquiſitione p rõnem litte non hꝫ locum in cõtractu qñ cõtrahiẽ ſuper vſufructu vt pꝫ ex verbo conſtituiẽ quod ad cõtractus refert.⁊ verbuꝫ legaẽ quod ſequiẽ refertur ad vltimã voluntatẽ ſed de hoc dic vt no.j.de ver.ob.l.ſi mihi ⁊ titio.⁊ facit ꝙ nõ.in ſpec. de dona.in prin.§.qd ſi pluribuſ ⁊.C.de cadu.tol.l.i.ad fi. In gl.vltima pmitte ad euidẽtiã ꝙ cõiunctio tripliciter fit vt nõ.j.de pecul.le.l.qdam ⁊ hic pmitte vltra aliã diuiſiõeꝫ que fit hic.⁊ in.l.cõiuncti. ¶ In ea.glo.ibi vel ſeperati quãdo in diuerſis orationibus pondus.ergo verbalis cõiunctõ ſtat in eadẽ rõne vt.C.de caduc.tol.l.i.§.his ita varie pondus verbalis diſiunctionis ſtat in diuerſis orationibꝰ vt hic ⁊ ibi realis vero cõiunctio eſt quoẽ.ad eandẽ rem concurritur que p teſtatorẽ non eſt diuiſa inter legatarios vt inſti.de lega.§.ſi eadẽ. ¶ In e.glo.ibi admitto.qꝛ plus pacis potẽtie ſunt cõiunctio realis tm̃ ⁊ verbalis tm̃.vt.j.de le.ij.l.mevio. ¶ Vltimo adde hic qd dixi.ſ.ti.i.l.dñs.§.fi. ¶ Itẽ adde ꝙ in diuiduis pprie non reperiẽ ius accreſcẽdi vel non decreſcẽdi.Et iõ ibi non eſt dr̃ia inter cõtractus.⁊ vltimas voluntates.vt.j.co.pdi.l.pprium.⁊.j. queadmodum ſer. amit.l.aquã.⁊ ar.j.de euic.l.rem hereditariam.

r **I duobus**. Heredes pcedẽtes vſumfructum ex excepẽ.rõne teſtatoris non dicuntur in eo cõiuncti .h. d.⁊ ẽ nouus cãus ⁊ eſt rõ qꝛ non ſunt verbis cõiũcti Item nec re qꝛ qlibꝫ videtur exceptuatus vſuſfructus ſue ptis que haberet in pprietate ⁊ ſic diuiſim ſequitur.l.ſi tibi.

t **I tibi**. Inter hẽtem vſumfructum cauſalẽ ⁊ vſumfructum formalem eſt ius accreſcẽdi rõne coniunctionis verbalis

l **Tem ſi**. **Si mihi**. Flora. hi hũc .§.qui petatur ⁊ dic vt ibi.Baldus.

r Si quis titio. Tangitur hꝫ vnus noīa ius q̄uū plures inuoīa ti cōiuncti p nom̄ collectiuū. Ite ꝫ dictō cū p mo dum copule cadens inter pſonas operatur idem quod dcīo ⁊ h.d. ⁊ nō hanc.l.ꝯcō.ſ.de le.i.l. tine teſtores. .§.nihil diſtat ⁊ facit quod nō.inſtit.de le.§.ſi qs ancillas. ¶Et nō.p hunc tex.ar.q̄ ſi p ſtatutum imponitur pena ca pitaneo ⁊ ancianis.Capitaneus tenet̃ ad dimidium.⁊ oēs anciani ad aliā dimidiā.Eodē modo ſi dareſ arbitriū capi taneo cū prioribus.nam oēs priores habent vocē ⁊ capita neus aliam ſed Ja.bu.tangit in auten.cauſa que fit.

r In mulieri. Nō.p hanc.l.q̄ ſi quis in ſtituat vxorē cum filijs eꝰ q̄ medietatē videt̃ relinquere vxori.⁊ medieta tē filijs p iſtum tex.nō ob.ſ.de liber.⁊ poſtu.l. gallus.§.quidā.q: ibi in teſtō aſcendentis q neceſſitabat̃ ad teſtandū quodā ordine q eſt datus a iure vł teſtatus in du bio.¶Itē eſt ar.huius.l.q̄ ſi ego acquiſiui emphiteoſim p me ⁊ filijs meis q̄ medietatē ego habeā ⁊ medietatem filij mei.¶Sed contrariū videt̃ q̄ iſta verba intelligant̃ ordie ſucceſſiuo.ſ.mihi in vita mea.⁊ poſt mortē meā filijs meis. ita q̄ ſit mortis cā capio quo ad eos.vt in autē.de nō alie. .§.emphiteoſim ar.nō.ff.de pac.l.ſi tibi.§.ſi pactus.⁊.ſ.de ope.liber.l.vt iureiur.§.ſi liberi qḋ eſt verius p naturā em phiteoſis que quodā ordine vad̄ ⁊ ad filios ⁊ q: ordinata caritas incipit a ſe ipſa.¶Itē nō.ſi teſta.or dicit ſic volo q̄ filij mei alimētent̃ vna cū matre ipſorū q̄ intelligit̃ legare matri alimēta tenꝫ mōti hanc.l.notabilē.nec obſtat huic.l.ſ. de fundo inſtruc.l.quarta.q: hic copula cadit inter pſonas ibi inter res quarū vna accedit alteri.⁊ ſic non obſtat ⁊c̄.

r Si proprietates. Nō.q̄ ei cui legat̃ ꝓprietas videt̃ ēē legatus vſuſfructus caſualis.⁊ facit.ſ. de vſufructu lega.l.ſi alij.⁊c̄.

c Cum ſingulis. Vbi diuerſi ſūt gra uati ⁊ diuerſi encia ti non hꝫ locū ius accreſcendi.h.d.

¶Quando dies vſuſfructus legati cadat. Rubrica.

d Dies vſuſfructus. Legati cedit addita hereditate ⁊ ſi eſt dies appoſita ip ſo iure nō cedit ante diē facit.ſ.de vſufr. lega.l.ſempronius attilius.⁊ ſi eſt relictus p noīa multiplicatiua.vt in ſingulos ānos non cenſet̃ legatū ſed plura pp enumerationē temporū hoc dicit tota lex.¶Nō.q̄ dies appoſitus in legato vel in pro miſſione vſuſfructus ſuſpendit non ſolū executionē ſed nati uitatē obligationis.ſecus in ꝓprietate q̄ tene menti.¶In tex.ibi ſed nec actio in legato in diē pura fundi poſt paſca q̄rtum ad actionē rei vēdicationis nō cedit ante diem.vt.l. ſempronius attilius.ſ.de vſufructu lega.qḋ nō eſt alibi.

¶Quibus modis vſuſfructus amittatur. Rubrica.

n Non ſolum. Idem in fundo. ¶Nota q̄ emphiteo ta pōt facere aliquem vſufructuariū ⁊ non credo q̄ in hoc req ratur conſenſus domini.

Vſqꝫ adeo. Nō.q̄ id quod non eſt p̄ire nō poteſt hoc dicit.

r In duobus. Nō in.v.quod ſi ex duo bus q̄ ſeperatio ⁊ diſtinc tio rerum hꝫ vim diſiunctionis re ⁊ verbis ⁊ impedit ius accreſcendi hoc.d.

r Sicut in annos. Vſuſfructus ca pit. diminutione amiſſus pōt reſumi ex diſpoſitione, repētina.⁊ vł diſpoſitio repentina eo ipō q̄ eſt facta cōme moratio tēporis.h.d.hoc prin.¶Et nō.in hoc princi. quat tuor formas.pᵒ in annos ſingulos.ſa quot.capite minutus erit.iij.q̄diu dixerit.iiij.vſqꝫ ad decenniū vel ad tpꝰs. nam illud legatum cōpendioſum.i.ſub cōpendio tpis factum nō cenſet̃ vnū legatū.ſed plura legata facit.ff.e.l.i.§.vſqꝫ adeo ⁊.l.ij.§.ſi non mors.Et ex hoc prin.arguit Jaco.de are.q̄ ſubſtitutio ita facta impuberi.qñcūqꝫ deceſſerit talis ſub ſtitutio equipolleat illi ſi deceſſerit in pupillari etate vel po ſtea qñcunqꝫ.q: videt̃ facta cū diſtributione tpis ſm Jac. pro quo facit hec.l.¶Sed in contrariū facit.q: ſicut plura litas rerū non inducit pluralitatē ſtippullationū niſi rebus enumeratis.vt.ſ.de ver.ob.l.ſcire debemus.Ita nec cōme moratio tēporū ar.de re ad tpꝰs.vt.ſ.de mili.teſta.l.miles ita heredē.§.q: dicimus.¶Preterea illud aduerbiū diſtri butiuū qñcunqꝫ eſt vniformiter intelligēdū ex quo teſtator non diſtinguit aliter iuxta illud quod dicit̃ q̄ qñ vna deter minatio cōcernit plura determinabilia determinat ea pariter. vt.ſ.de vul.ſub.l.hec verba.§.ſed ſi aliter.Et ita tꝫ glo.i.l.pci bus.⁊ in.l.cēturio.⁊ inſti.de pupil.ſub.ſti.§.extraneū.ſed cō trariū tꝫ inſti.de pu pil.ſub in glo.magna.⁊ Jo.an.ſequitur illud in.c.i.de teſta.li.vi.in nouella.¶Sꝫ alia opinio ē ma gis cōis q̄ iſta ſubſtitutio ſit vniformis pp vniformitatem ſermonis nec obſtat ſ.de cōdi.⁊ demon.l.pater ſeuer.nam .§.condictionum verba.q: ibi verba non poſſunt vniformi ter intelligi cum adultus non poſſit habere tutorem.
¶Et ideo ex neceſſitate iuris intelligūtur difformiter ⁊ iſta ſubſtitutō poteſt vniformiter intelligi ſilicet quod omni tem pore ſit fideicommiſſaria poſt additam hereditatem ſm ea non addita poſſet veniri ex alias in vulgari cōtēta in cōpen dioſa vt nō.cy.in.l.precibus.C.de impuber ⁊ alijs ſubſti. ¶Sꝫ quomodo tridemus ad hūc tex.Rꝫ q̄ hic eſt vnifor mis iterpretatō ꝓ omni tempore nec trahitur ad difformita tem ⁊ ſic non obſtat.Et ſic in ſubſtitutione apponeretur ver bum ſine liber.glo.reputatur ꝓ magis expedita q̄ ſit omni tpe fideicō.q̄ ſi ſimpliciter diceret qñcūqꝫ deceſſerit ſine cō memoratione liberorꝫ ⁊ eſt rō q: tūc in defectum liberorꝫ vł generale inſtitutum ⁊ ſic per fideicommiſſum ſubſtituiſſe vt C.de inſti.⁊ ſubſti.l.generaliter ⁊ pſtat ad hic ar.ſ.de hered.l. lucius.¶Nō.hec verba q: ſup iſtis q̄onibus ſepiſſime ꝯſu lui.¶In tex.ibi diminutiōe minima vł maxima ſecuta reſti tutione in integrum ⁊ facit ſupra de capi.dimi.l.legatum ⁊ .ſ.de cōdic.⁊ demon.l.intercidit.

Hec autem. Vſufructuarius etiam ex reperi tione habet ius accreſcendi ſic ha beret ſubſtitutus ſibi tanquā verbis ſꝫ tanq̄ recōiunct̃ h.d. ⁊ eſt multum nō.Nō.q̄ inter legatarium ⁊ ſubſtitutum al terius legatarij non dicitur eſſe cōiunctio verbalis ſꝫ realis quod eſt ⁊ difficile reperire alibi.¶Et eſt etiaꝫ hic ar.q̄ ſi ali qs poſſit ſubſtitui ſibi ipſi.

Item pampinianus. Quando nō eſt repetita to ta ps ſꝫ ps ptis illa ps repetita hꝫ ius accreſcendi nō reſpe ctu ptis nō repetite imo illa conſolidat̃ ꝓprietati. ſed reſpe ctu ptis collegatarij pōt deſſerre.Et niſi tu haberes iſtū.§. ſummarū tu nunq̄ intelligeres caſum in terminis.⁊ ſic hꝫ i eo qḋ pdidit hꝫ.n.i portiōe collegatarij.ſed non habet i eo q̄ pdidit capitis diminutiōe q: impoſſibile eſt eodem inſtanti tpꝰis ipſum pdere ⁊ iur accreſcendi reaſſumere ñ ergo ius accreſcēti.ad ſe ipſum ſꝫ ad legatarium.h.d.

Morte. Quicqd pſone coheret morte finitur hoc dicit iſte.§.

r Si legatum. Nō.hic vſumfruct.ſe parari a pſona.⁊ reſti tui alteri ex volūtate teſtatoris ſic.ſ.e.l.pompe

nius.§.fi.Baldus.

r **Epeti**. Repetitio vſufructus hȝ locū ī vita.⁊ non poſt mortē legatar.j. nˀ ſit facta cōmemoratio heredis.h.d.⁊ dic vt nō.Ꝺ.C.e.l.antiquitas.¶ Ité nō hic illa verba quali cunqȝ rōne vel ingenio que quotidie inſerunẗ in clauſulis inſtrumentorum.Bal.

r **Undi**. Licet muteẗ forma in acceſſorio nō extinguiẗ ī principali hoc dicit. ¶ Nō.ꝙ edificia que ſunt in fundo cenſenẗ accedeẗ fundo.⁊ facit ad ſtatutū quod dicit ꝙ domus nō debeant extimari in extimo cōis ꝙ̄ non intelligatur de domibus que ſun in agris gratia agrorū.q2 illa cēſentur acceſſio fundi ⁊ non debēt p ſe cenſeri.h.d.

q **Uidtamen**. **Non tantum**. Nō.ex iſto.§.cum ſequenti vſqȝ ad .l.ſi cui balnei multa exempla de mutatione forme.Baldus.

r **J cui balnei**. Nota ꝙ mutato miniſtro ex quo dependet effectus intelligiẗ res mutata.⁊ ſic eſt ar.ꝙ ſi ꝺ ortolano fiat cedo debeat amodo reſidere ſub camerlengo cerdonum.Baldus.

r **J uſufructuarius meſſis**. hȝ duos intellectus.primus ē ꝙ fructuarius non facit fructus ſuos ſeperatione niſi recōdat in orreo ſecus in bonefidei poſſeſſore qui hȝ ciuilem poſſeſſionē.q2 ſtatim efficiẗ dñs fructuū poſt ſeperationem ſm hoc labeo corrigiẗ a iulliano. Sed intellectus non eſt verus.⁊ iō tene ſm lec.valet ꝙ in fructuario requiraẗ ſeperatio eius noīe ſm labeonē ⁊ bene.Et ideo ſi non ſunt ſeperati ab bodie.ſȝ cāu.vt q2 ceciderunt oliue vel poma vi vētorum non ptinēt iſta ad fructuariū.ſed ſola ſeperatōe bene credo ꝙ ptineāt ſi poſtea vſufructuarius mouet de loco ad locum vel recondit in orreo vt.ſ.de vſufruc.l.ſi fur.decelſerit ſed in bonefidei poſſeſſore q poſſidet dñij cogitatione ſufficit ſola ſepatio a quocunqȝ vel ēt p cāum ⁊ iſte ē verus intellectˀ.⁊ hoc declaraẗ p cy.C.de rei vē.l.certuȝ tangiẗ ēt p Ꝺ.C.de acqui.poſ.l.ȝ in.vi.col.vbi omnino videas.¶ Et tria facit hec.l.i.ponit dictum labeonis bimēbre.ſo diſtinguit ipm dictum quo ad vnū membruȝ.ſ.de fructibus ſeperatis.tertio addit diſtinctionē iullia inter fructuariū ⁊ bonefidei poſſeſſorē.ſa ibi ſed vt verum.tertia ibi iullianus ait nō.bene hāc.l.⁊ ē rō in fructuario.q2 vſufructuarius adminiculū facti deſiderat vt.ſ.ti.i.l.i.in prin.Iteȝ q2 vſufructuarius hȝ ſolā naturalē que non eſt potens ex ſe ſine alio adminiculo ad fructuū acquiſitionem.requirit ergo quoddā adminiculū ademptionis poſſeſſionis fructuū p ſeperationē eorū eo nomine ſufficeret ēt adminiculū vtilis dominij in ēphiteota.q2 naturalis poſſeſſio cauſata a dño ſufficit bene ad acquiſitionē fructuū.ut.j.de uſuẗ.l.qui ſcit.§.ꝓterea.¶ In tex.ibi labeo ait.⁊ hī.⁊ glo.or.azo.que dicit ⁊ male eſt falſa.⁊.d.azo.ſomniauit Nō.ꝙ fructus ſeperatos fructuarius tranſmittit ad heredē nō ſeperatos non trāſmittit ſm labeonem.⁊ hoc ſm dictū non examinaẗ hic vlterius ſed dic vt.ſ.de vſufructu.l.defuncti.¶ Circa primū vero dictū de fructibus ſeperatis dicit paulus ꝙ eſt verū ſi ſunt ſepati facto hominis.ſecus ſi cāu q2 non ſufficit ſepatio cauſalis ad acquiſitionē dñij fructuū.ſed iul.dicit ꝙ nec ſufficit factum hominis niſi fiat p fructuariū vere vel interpretatiue puta p alium eius nomine.ſecus in bonefidei poſſeſſore qui poſſidet dñi cognitione.q2 ex qualibet ſepatione ſtatim acquirit dñium fructuū ſeperatorū.⁊ hoc dicit.Et nō.ꝙ illa opi.ꝙ ſit neceſſe fructus eſſe recōditos in orreo eſt cōtra tex.in.ꝟ.ſed vt verū niſi intelligereẗ qñ.non ꝑceſſit ſeperatō noīe fructuarij.fructus ergo per ſe cadētes non ptinent ad vſumfructū niſi poſtꝙ̄ ꝑcepit eos.⁊ iſtud dictū eſt ſubſtantiale ſed qñ ſunt noīe eius ſeperati non deſideraẗ recōditō in orreo q2 nihil ad rēhuȝ.vñ ſi teſtator legauit vxori vſumfructum fundi.⁊ ipſa deceſſit cū bladum erat in medio ſȝ nondū eſſet tricturatū tñ vxor tranſmittit ad ſuū heredē eſt ergo glo.magna huius qōnis ꝑpter tranſmiſſionem.

i **Aterdum**. Nō.iſtam expoſitionem ꝙ̄diu manumittaẗ ꝙ̄diu incipiat manumitti.

r **J ſub condictione**. Nō.ꝙ ius accreſcendi non pcedit ex teſtis diuerſorū penẗ. ſed bene ꝑcedit ex teſtō patris ⁊ filij quod ei pater ordinauit.vt.j.de acqui.heredit.l.qui patri heres extitit nota hanc regulam.Bal.de peruſio.

r **J tibi**. Conſolidatō voluntaria ꝑimit vſūfructum nec poſtea reuiuiſcit. hoc dicit.Baldus.

i **Squi uſumfructuȝ**. Qui vtitur pte ex certa ſcīa retiȝ quaſi poſſionem totius ſecus ſi p errorem.h.d.facit extra de ceſſibus .c.cum olim ⁊ vide quod nō.in ſpe.c.de ꝑſcript. iij.pte.ꝟ.ſȝ pone milles ⁊.xij.di.nore.⁊ facit ad nō.p cy.in.l.i.C.de emanci.libe.in vltima.q.nō.hic rōne erroris ⁊ obliuiōis poſſeſſionem pdi.⁊ etiaȝ per ius quod qs hȝ. ¶ In tex.ibi niſi vellit pro tunc non enim dico ꝙ intendat renunciare ⁊ ſic non ob.j.de vſuẗ.l.q ſemiſſes vbi ſpāle odio vſurarij.Nō.animum vtentis cōſiderari poſſeſſio enim non eſt ſine aīo ⁊ adde ꝙ nō.i.l.i.§.i.j.de iti.actuqȝ priua.facit hec lex ad illuȝ q non vtitur iuriſdictōe ſȝ pte iuriſdictōis vtꝫ retineat quaſi poſſeſſionem totius vel partis. ¶ Et facit ad qōnem hec.l.Pono cps hȝ aliquod ius viſitandi aliquam eccleſiaȝ cū.xx.eqs ſtetit p.xxx.annos ꝙ non viſitauit niſi cuȝ.x.qō.an ꝑiudicauerit ſibi vel idem.pone in ruſtico qui tenebatur baroni dare annuatim quatuor pia caponū ⁊ non dedit niſi vnum par per longuȝ tpus.an ꝑiudicauerit ſibi ⁊ iſta.l.dicꝫ ꝙ aut ſcienter aut ignoranter.⁊ vide cy.in.l.ſi prius. j.de aqua plu.ar.¶ Ultimo pone ꝙ qdā tenebatur dare alicui centum de pecunia piſana demū mutata pecunia ſoluit de pecunia mutata que erat ita bona ⁊ p longum tēpus creditor recepit ſolutōem de iſta pecūia quō an ſibi ꝑiudicauerit dic vt hac.l.⁊ ꝙ tēpus inſpiciatur in ſolutōne tributoꝝ ac decimaꝝ vide glo.nō.in clem̄.fi.extra de decimis.

r **Euſuſfructus**. Facit ad nōta p Inno.de collegio deſtructo ⁊ in.c.ſecundo de oper.no.nun.Bal.

r **J mulieri**. Nō.ꝙ vxor detinet poſſeſſionem p maritū ⁊ maritus p vxorem ⁊ idem p reliquam familiaȝ ⁊ tene menti.ſ.de do.l.cum qs ⁊ in.l.prima.C.ſi per vim vel alio modo. Baldus.

r **J ager**. Intellige ꝙ aluiˀ perimit vſūfructum ſȝ non ſimplex inundatio.⁊ ita intellige.l.iſtā cum.l.ſeq.poſſeſſio vero bene pdiẗ per inundationē vt.j.de acq.poſſeſſ..l.iij.§.labeo.Baldus.

p **Omponius**. Per colonū ſuo nomine poſſidentē non retinet fructuarius poſſeſſionē ſȝ vſumfructuȝ locauerit ⁊ annuā recipiat penſionē.ſed p colonum coloni bene retinet poſſeſſionē.h.d. Non ergo detinet p verum poſſeſſorē ſed p detentationē.⁊ eſt hic expreſſum ꝙ p receptionē penſionis ꝓbatur poſſeſſio.vel ēt per inſtrū locationis vel vēditionis fructuū ꝓbaẗ poſſeſſio contra tertiū ita eſt expreſſum hic ⁊ extra de fide inſtru.c.inter dilectos in fine.quod tene mēti.⁊ econtra verū non ſoluere penſionē hoc ſolum inducat priuationē poſſeſſionis. ⁊ dicendum eſt

ꝙ non vt.ꝭ.locati.l.quero.§.inter locatoꝛē.ꝛ de vi ꝛ vi ar.
.l.colonus in.l.ij.de iure emphi. Nam ſi induceret priuatō
nē poſſeſſionis non poſſet expelli ꝑpria auctoritate dn̄i q꞉
eſſet poſſeſſio interuerſa ꝙ eſt falſum.vt nō.in ſpe.de loca.
.§.nunc aliqua.v.xliiij.ꝛ vide quod nō.in ſpec.de pſcript.
quarta pte.v.pone colonus.ꝛ facit qḋ nō.C.de pſcri.xxx.
anno.in.l.ſa in gl.ꝛ ſi non ꝛ.ꝭ.de ſolu.l.ntia.ꝛ.l.filie. ¶ In
tex.ibi admitti per tp̄s ſtatutū non vtendo ſm fran.accur.
¶ In tex.ibi emptoꝛ nec hꝫ a me cām ꝛ ſic non obſtat.ſ.ō
vſufructu.l.q꞉ q ꝑtio. ¶ In tex.ibi non eſſe ergo lꝫ emptoꝛ
ꝑ ſcripſerit vēditoꝛ non intelligiꝭ preſcripſiſſe.ſic.ſ.de alie.
iu.mu.cā fac.l.itē ſi res. ¶ In tex.ibi retineꝭ.ſ. per colonū
coloni. ¶ In tex. bi habiturū q꞉ poſt reſtōnem vſufructus
eſt abradicatus.fo fructuario.ꝛ nō primo.ꝛ ſic nō ob.ꝭ.de
peri.ꝛ como.rei ven.l.neceſſario.§.ſi.

c **Am gregis**. In tex. ibi pariꝭ vſuſ fruct⁹ ſpāle in vſufructu.q꞉ deſiderat rei formā.ꝛ non interpretatiuaꝫ ſeu intellectualē.q꞉ hꝫ multū facti.ꝛ ſic non ob. .ſ.ꝙ cuiuſqꝫ vniuerſi.l.i.in fi.Bal.

¶ De vſufructu earum rerum que vſu conſumunꝭ velꝭ minuuntur.Rubrica.

ſ **Enatus**. Quedam ſunt res i qb⁹ non cadit vſufruc.diſtinctus a ꝓprietate q꞉ vſu cōſumuntur ꝛ iō tunc non interponitur cautio de vtendo ſalua reꝝ ſubſtantia q꞉ eſt impoſſibile ſed de extimatione reſtituēda ꝛ transferꝭ dn̄ium.h.d.cū.l.ſe.vſqꝫ ad.§.ſi pecunie de.l.hoc ſenatus.

Ed de pecunia. Nō.i.v.nec.n. ꝙ id quod natura negat lex nō audet ꝛ ad hoc allegatur hec lex hoc dicit.Baldus.

p **Oſtquam**. In tex.ibi nunc cū dantur ſm fran.accur.nō.ar.huius.l.ꝙ pater dꝫ habere ēt in oībus filij ꝛ ideo ſit legiptimus adminiſtratoꝛ ꝙ eſt veruꝫ vt nō in.l.i.C.de bo.mater.

b **Oc ſenatus Si pecunie**. Cautio obmiſſa cōdiꝭ per condictioneꝫ incerti.h.d.ꝛ ad hoc allegatur.

Que in uſufructu. Nō.ꝙ in pecūia vſus ꝛ vſufructus idem ſunt.

ſ **I tibi decem**. Legatarius vſufruct⁹ pecunie cauꝫ legatario ꝓprietatis eiuſdē pecunie ꝛ de ſua manu hꝫ pcipere ſicut in vero vſufructu ꝛ fructuarij debent cauere ſibi ad inuicē pp aliaſ ſuper ius accreſcendi hoc dicit quod eſt nō.dignum.

ſ **Ribus heredibus**. Quando plures heredes ſunt grauati in pſtādo vſumfructū pecunie.ꝛ ēt cauendo pro legatario duo verſanꝭ i legato.ſ.datio pecunie.ꝛ factū.i.cautio.ꝛ pro legatario dꝫ heres vnus cauere alteri ꝛ alter⁹ alteri.ꝛ legatarius ēt cogitur ꝓmittere tanꝙ principalis pſona ꝛ ſi finito vſufructu fideiubens ſoluat nō repetit.q꞉ ex neceſſitate fideiuſſit.ꝛ legatū iſtud quantū ad ſm caput de fideiubēdo videꝭ appoſitum fauoꝛe legatarij non fauoꝛe heredū.h.d.Et iſta.l.iij.v.aliud nō.ar.ꝙ lꝫ dn̄s volens ꝓcuratoꝛē releuare pro eo ſatiſdet nihilominus ipſe ꝓcuratoꝛ dꝫ ſe obligare ſm Jac.de bel.de hoc p cy.in.l.i.C.de ꝓcur.Tu dic ꝙ cū ꝓcuratoꝛ ēt in abſentia releueꝭ.vt.ſ.de ꝓcur.l.ſi deffunctus ꝙ nō eſt neceſſe ꝙ ſe obliget q꞉ dn̄s releuat eū tanꝙ expromiſſoꝛ pro reo ar.ſ.

de dolo.l.elegāter.§.ſeruus pactionis non obſtat iſta littera q꞉ loquiꝭ in vero fideiuſſoꝛe.vn̄ conſideraꝭ ꝑexiſtēcia principalis debiti. ¶ 2.nō.ꝙ ille qui fideiubet ex neceſſitate puta ex mandato teſtatoris ſoluens non repetit qḋ non reperiꝭ alibi ſm bar.vide cy.in.l.vnica.C.de caduc.tol.ꝛ Bar.i.l. ſi per ca.C.mandati de hoc interrogaui quēdaꝫ in priuato examine ꝛ rn̄dit contra caſum ꝛ ideo caue.

i **A ſtippulatore**. In tex.ibi caſus q꞉ tertiuꝫ capitulū de non vtēdo nō cadit hic. Et nō.ꝙ ſi dꝫ poni in contractu vel in inſtr̄o capitulum impertinens.Baldus.

¶ Si vſufructus petatur vel ad alium pertinere negeꝭ R⁹

ſ **I fundo**. Fructuarius nō agit cōfeſſoria pro ſeruitute acceſſoria.ſed pro ipſo vſufructu p quod indirecte conſequeꝭ ꝙ mero iure directe conſequi non pōt hoc.d. ¶ Nō.hoc principiū quod docet formare libellum nō .n. fructuarius aget eo ꝙ aſſ.ret ſe habere ſeruitutem vie ꝛ in ea turbari ſed eo quod aſſerat ſe habere ſeruituteꝫ vſufructus.ꝛ in ea turbari.q꞉ turbatur in via que debeꝭ illi fundo iſta eſt forma libelli cuius rō eſt q꞉ iſte fructuarius non hꝫ ſeruitutē vie lꝫ habeat vſum ipſius ſeruitutis vie ꝛ aliud eſt habere ius.ꝛ aliud eſt habere vſum eius . Nō.hic ꝙ illud ꝙ non pōt principaliter peti pōt p obliquū.ꝛ adde hic qḋ nō.Jn.noc.de pſcrip.c.auditis.ꝛ de exceſſi.prela.c.cum inter dilectos.Baldus.

u **Suſfructus**. Legato vſufructu adminicula qb⁹ vſufructꝭ.eget tacite ſequitur legatuꝫ puta actus iter vel via ꝓut deſiderat pceptio vſufructꝭ.ꝛ ſi legato vſufructu talia admittantur ſi tenet ademptō q꞉ talia inſunt ex neceſſitate.h.d. ¶ In tex. ibi alias vtilitates.i.comoda que non ſunt ſequelle nec appendices. Nō. ꝙ ſequella alicuius alterius rei eſt iſtius nature ꝙ ſequitur ipſam rem de neceſſitate ꝛ addictiō impoſſibilis non vitiat principalem diſpoſitōem ſꝫ magis vitiatur cōtra iſtum tex. facit.ꝭ.de vſu.ꝛ habi.l.p fun.§.i.in.v. deniqꝫ ſꝫ dic vt ibi.

ſ **I ab herede**. Ubi petiꝭ vſufructꝭ.ꝓ hrēdē iudex dꝫ cōdēnaꝭ heredem ad intereſſe deteriorationis. h.d.Bal.

q **Ui uſumfructum**. Jus mi⁹ validuꝫ nō durat maioꝛi tempoꝛe ꝙ̄ ius magis validuꝫ.h.d.vel ſic ius vtile nō eſt maioꝭ durationis ꝙ̄ ius directum.h.d. ¶ Premitte ad euidentiaꝫ ꝙ q꞉ vſufruct⁹ eſt inſegabilis a pſona ſi vſufructuarius rogatur de reſtituēdo vſumfructū.fideicommiſſum non hꝫ ius directū ſꝫ vtile tātū ōe alias euictōe ꝑroꝭ dicit ergo ꝙ iſte vſufructus quē hꝫ fideicommiſſarius tollitur non vtendo eodem tpe quo tolleretur ſi haberet ius directum ſeu directum dominiuꝫ vſufruc.h.d.ꝛ nō.tex. ¶ In tex.ibi legiptime ideſt iuꝭ ciuilis auctoritate ſeu de rigoꝛe nō.hic ꝙ eſt repire dn̄iuꝫ vſuſfruc.Quod dic vt nō.ſ.C.de vſufruc.i rubrica Aduertaꝭ aut nomen dn̄ij ꝓferatur abſolute ꝛ tunc intelligitur de proprietate vt.l.i.§.q in ꝑpetuum.ſ.ſi ager veg. Et ideo ſi qs diceret rem ad ſe ꝑtineꝭ iuꝭ dn̄ij ꝛ non ꝓbaret de dominio rei ſꝫ de dominio vſufructꝭ.ſubcumberet vt extra de iudic. .c.examinata.intelligitur enim intempeſſe cām ꝓprietatꝭ.n̄ cām vſufructus nec cōfeſſoriam vt.ꝭ.de euicꝭ.l. minoꝛ.§. ſi fuus.Aut nomen dn̄ij non ꝓferatur abſolute ſꝫ reſpectu alicuius iuꝭ quod ſubalternatur ꝓprietati tunc bene dico ꝙ poteſt verificari de iure inferioꝛi in ꝓprietatem vnde ſi i libello diceret vſufructuarius ſic dico hanc rem ad me ꝑtinere q꞉ ſum dn̄s vſufructus iſtius rei bene procederet iſte

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

libellus q: cōcluderet in cōfeſſoria vt hic nam recte vniſq̄ q3 appellat ſe dominum iure ſui vt.j. de bonis aucto iudi. poſſi.l.in venditiōe ⁊.j.de ſoluť.l.tutia ⁊ adde quod dixi.ſ. ex qui.cau.ma.l.ait pretor.§.item ei ſignabis iſta ⁊ teneb is menti.q: vtilia ſunt.

f **Vndus.** Nō.ďtiam verū teſtator puideat in pſonis diuerſorum de nuda ꝓprietate pure.⁊ de vſu fructu cōdicionabiliter an de ſola ꝓprietate.prio cāu interim ꝓprietarius h3 vſumfructū caſualē.ſo nō.⁊ nō.

n **Ti frui.** Confeſſoria dať fructuario nec pōt ꝓprietarius ex pſona fructuarij agere contra tertiū cōfeſſoria. q: quis h3 intēptare ius ſuū non ius tertij.ſed negatoria cōpetit dn̄o.⁊ ſic nec poſſeſſor nec petitor h3 ius in re ꝑnalet tñ poſſeſſor pp modū poſſeſſionis.h.d.vſq3 ad.§.verum ãt ⁋ In tex.ibi ſeperatim.i.p modū fruitus.⁋ In tex.ibi vť ſibi.ſ.aſſerit.⁋ Nō.ꝙ qs non pōt intēptare ius tertij ⁊ ad hoc quottidie allegať.⁊ facit ꝙ dixi.ſ.de rei ven.l.in ſpāli. ⁊.l.indebiti.§.fi.j.de condi.indebi.cū ſi.⁊ hunc tex. allegat ſpec.ꝙ actor non pōt formare articulū fundatum ſup iure rei.⁊ non ſup iure ipſius actoris vt nō.in ſpe.de teſte.§.nūc videndum.v.itē ages adde p hanc.l.vti frui.in princi.dicit Inno.ꝙ in realibus tollerať libellus ſine cōcluſione vt nō. Inno.extra de lit.cont.c.i.⁊ de ſepul.c.in noſtra vult diceť ꝙ ſufficit ꝙ libellus cōcludat iudici vt quare peto me dn̄3 declarari vel vſufructuariū declarari l3 non cōcludatur pꝫ ad condēnationē eius.q: tacite hoc ineſſe videť ⁊ offō iudicis venit ſm Inno.ſed glo.que eſt.i.q.iij.c.q: pſulatuſ vť ſentire ꝙ ſufficit ſola narratio.⁊ non requiriť cōcludi iudici vel pti ꝙ non credo verū.q: vbi non eſt cōcluſio ibi non ē petitio ergo non pōt ſnīa cōformari petitioni que nō eſt ergo ⁊c̄.vt in.l.fi.C.de fideicō.li.⁊ hoc in ciuili.ſed in criali bene ꝓcedit libellus ſine cōcluſione vt extra de ſimo.c.l3 el fo.⁊ nō p cy.C.de fal.l.exemplum ⁊c̄.

Vtrum autem. Jura realia poſſunt itē ꝑari contra quēlibet nō ſolū contra eum a quo qs h3 cāz.h.d.⁊ ad hoc ſemꝑ allegatur.⁊ ideo nō.§.valde bene.h.d.

Sed poſt litem. Si lite pendente moriť fructuarius pro futuro tpe nulla fit condēnatio hoc dicit.vel extra lit. cōte.non abſorbet defenſſionem ſupuenientem.h.d.quod no.

p **Omponius.** Nō.ꝙ ſnīa lata i cōfeſſionaria cōtra titiu3 non abmouet ſeium q preſcripſit rem ſ3 mādať ſolum executōi cōtra dictu3 in intereſſe ⁊ p hoc dicit Inno.extra de ſepul.capꝰ certificari ꝙ ſi ē pronunciatum contra titium ipſum non habuiſſe ius iſtitnēdi non propterea inſtitutus debet amoueri a beneficio ex quo nō fuit citatus ad hoc facit.j.de pigno.l.ſi ſuparus.

Sicut. In cōfeſſoria ⁊ negatoria quādo itentaťa non poſſidente veniunt fructus ſed iponitur ſcilentium victo.h.d.⁊ adde quod nō.j. de li. lega.l. aurelius.§.centum.⁋ Et nō.hic ꝙ actōes in rem pro incorporalibus poſſunt moueri etiam a non poſſidente vt hic.⁊ inſti.de acť.§.que ⁊.j.ſi fruitus vend.l.⁊ ſi forte.§.ſciendu3 nam ex quo turbatur agens non vť eſſe in plena poſſone i corpōaliu3 vt nō.in.l.corruptōe3.C.ď vſufr. ſecus i rebus corporalibus vt.j.vti poſſi.l.i.§. interdum.

⁋ De operis ſeruorum rubrica.

f **Ructus hominis.** Nō ꝙ fructus pſone dicitur deductis expenſis ſicut fructus rerū facit extra ď decimis.c. paſtoralis ⁊ ꝙ nō.ſ.de peti.heredi.l.ſi a patre.§.fi.⁊ de elec.c.ſtatutū i clem̄.h.d.

Vm de operis. **Simi noꝛ.** Nō.non cōſiderari intereſſe affectōis q̄ntu3 ad condemnationē augendā vbi d3 formari condēnatio ſup intereſſe nō conſideraſ regulariter intereſſe affectionis.ſecus ſi ſup facto.j.mā.l.cum ſuus ⁊.ſ.de mi.l.ſi empť.

⁋ De vſu ⁊ habitatione. Rubrica.

Anc uidendum.

n **Qui uſus.** Nō.in.v.ſed an ē ille qui h3 ſimplicem poſſeſſionē poſſit rem locare.Bald.

Mulieri. Nō.ꝙ ſicut vxoꝛ pōt accedere ad domum.⁊ ad habitatione3 viri ita vir ad domum ⁊ habitationem vxoris.

Quid ergo. Nō.ꝙ matrimoniū ſequens ampliat legatū ⁊ antecedens ⁊ ē ar. ꝙ vxor quam vir relinquit maſſariā ⁊ vſufructuariā l3 habeat ſolum alimēta viuentibus filijs vñ eis mortuis habeat plenū vſumfructu3.q: ex poſt facto augeť neceſſitas vt hic niſi dicas ꝙ hic non augeť aliquid ſubſtantiale.ſed accidentale hoc dicit.Baldus.

n **On aliter.** Nota ꝙ ille qui h3 vſum vel habitationem d3 vti ⁊ habitare honeſte.vnde ſi vxori aliquis relinquit habitationē.⁊ ipſa poſtea ſupinducit ſcolarē poteſt repelli ab habitatione hoc dicit.

f **I habitatio.** **Sed ſi ſic.** Cauſa finalis artat ⁊ reſtringit legatum h.d.Ar.ꝙ ille cui relinquūtur poſſeſſiones in godimentū non tranſmittat ad heredē. Sed contrarium eſt verū q: iſtud verbū in godimentū eſt modus inſertꝰ in fauore legatarij.⁊ iō non reſtringit legatu3.j.de ali.lega. .l.liberť.p Ja.de dona.l.donationes in concubinā.§. ſpēs. ⁊ ibi p dy.⁊ Ja. Non obſtat iſte tex.q: hic non fuit p modū modi ſed per modū limitationis ⁊ cāe finalis.

Vtrum autem. Nō.ꝙ ille cui legaſ habitatio ſimpliciter d3 habere habitationē donec viuit alias vult facit.ſ.de vſufruc. .l.deffuncta.§.ſemproniol.

f **Iuſus.** **Sed colonu3.** Nō.ꝙ vſuarius teneť ſtare colono.ſecus i vſufructuario.vt.ſ.de vſufructu.l. arbores.§.i.

⁋ Itē nō.in.v.ceterum ꝙ id quod non l3 dn̄o non l3 familie eius tene menti.

p **Lenum.** **Sed et ſi pecoris.** Nō.argumentum huius.l.in fi.ꝙ vltima voluntaſ recipit interpretationē extenſiuam.ſed non reſtrictiuam.Bal.

Equitii. Nō.ꝙ verba ſunt intelligenda ſm cōdcōem pſone ad quam dirriguntur ⁊ ē ar.quod ſi teſtator legauit vxori lectum ſuum ꝙ non veniūt cultre de ſyrico q: non cōueniunt vidue . de hoc nō. Ja.de auro ⁊ ar.lega.l.ſi vxori.§.fi.⁊ qdam habēt per dy.ď le.iij. .l.libroꝝ.§.fi.⁊ facit.j.de acť.⁊ obli.l.fi.⁊ in.l.i.C.ſi qs impa.male.⁊ allegatur iſte tex.ad materiam ſubſtitutōum ꝙ ſubſtitutō recipiat interp̄tationē ex pſona eius cui ſubſtituitur.loquitur tamē hec lrā de interp̄tatōe vniformi iſte tex.faceret ꝙ ex pſona ſubſtituti que reſpectu eiuſdem poſtea nō variatur ⁊ ideo fruſtra allegatur ad ꝓbandū ꝙ ſubſtitutio poſtea variatur ex tempore vt dixi ſupra qui.mo.vſufr. amit.l.ſicut in annos.

Oper as. Nō. ꝙ iſte tex. dat cognoſcere q̄ dicatur facere artem .ꝓ ſe ⁊ qs dicatur facere artem. pro aº.

p **Ex ſeruum.** Per ſeruum vſuarium acquiritur ex re nō ex opera ſed per vſufructuarium acquiritur vtroque modo hoc dicit.

Si vſuſfructus. Qui legat fructum vī legare vſumfructum q2 vſus fructiōi ineſt ex neceſſitate. ⁊ ſi teſtator legat vſumfructū ſine vſu. ita ꝙ in legando adimat vſum, qui eſt de ſubſtātia legati non tz legatū. ſecus ſi poſt legatum adimat. q2 non tz ademptio. h. d. ſubtiliter. ¶ Nō. ergo quod qñ id quod eſt ſubſtantiale adimit̄ in legando non tz legatū. ſed ſi adimat̄ in alia oratione poſt legatū non viciat legatū. ⁊ ſic eſt dr̄ia vtrum eodē contextu vel diuerſo contextu ꝙ facit ad multa. ¶ Nec obſtat. ſ. ſi vſuſfruc. petat̄. l. i. §. i. q2 loquit̄ i accidentalibus hic in ſubſtātialibus. Itē non ob. j. de ꝑcar. l. cum ꝑcario in principio. q2 ibi adiectio fiebat ad augendū non viciat. hic āt fiebat ad detrahēdum ⁊ ad derogādū quod eſt nō. ¶ In glo. que incipit. q2 vtilitas in fi. nā aliqñ inutile addicit̄ vtili. ⁊ tunc non viciat aliqñ vtile ⁊ inutile ſimul ꝓferunt̄ ⁊ tunc cōſtituunt vnū totū. ⁊ ideo totū viciatur ſm Ja. bu. ¶ Et nō. hic aliud ar. ꝙ aliud eſt dicere cōfiteor me feciſſe ad meā deffenſionē. q2 eſt idē ſermo indiuiſibilis. aliud eſt dicere cōfiteor me feciſſe. ſed ego dico ꝙ feci ad meā deffenſionē q2 tūc ſunt duo capitula. ⁊ ſtat̄ ei qđ contra me ⁊ non ei ꝙ pro me. ⁊ ita dicebāt antiqui aduocati. Sz. d. Bar. non approbat hoc q2 dicit ꝙ factū eſt ꝓbatū q2 eſt pſumptio cōtra confitentē que transfert in eū onus ꝓbandi ꝙ ad ſuā deffenſionē ar. j. de ꝓba. l. cū de indebito. ⁊ in. l. i. C. de ſica. ſecus ſi non eſſet pſumptō cōtra eum vt. j. depoſiti. l. publia. in fi. Preterea nō eſt verum ꝙ ſint due orōnes vbi non ſunt duo verba principalia ymo ē vna orō q̄ dialectici dicunt cathegoricam. ypotetica dr̄ illa que hz duo verba pricipalia. accur. dicit hoc ſz nō recordor vˢ. bal.

r **Jita Dominus.** Nō. ꝙ ōis q hz iᵃ in re poteſt adeſſe cuſtodie. Item nō. ar. ꝙ licet comes cōceſſerit militi caſtrum in feudum tamē poſſet ibi ponere cuſtodes tp̄e neceſſitatis facit. j. como. l. ſi vt certo. §. ſi ō me periſſe ſm dy. decretinis ō muſcio vñ in oībus terris in quibus aliquam iuriſdictiōem habemus poſſumus licite mittere milites ad cuſtodiam. bal.

u **Sus pars.** Seruit⁹ vſus eſt eſſentialiter indiuidua fuit⁹ vſuſfructus eſt diuidua. h. d. Glo. laborat hic pro rōne. ſed vide eā latiuſ p Ja. de are. in. l. i. §. ſi vſuſfru. j. ad. l. falci. ⁊ declarant doc. in. l. ſtippullationes non diuiduntur. Baldus.

d **Juus Licet.** Nō. ꝙ facultas alicui competens non eſt anguſtāda ſeu artanda. q2 ē magnū iuſ in habilitate. ⁊ in potentialitate conſiſtit ⁊ magnū intereſſe verſat̄. h. d. Baldus de peruſio legum doctor.

¶ Uſufructuarius quemadmoduz caueat. Rubrica.

r **Jcuius rei Recte.** Nō hic inſtrumentū cōfici ſup qualitate rei. Item nō. ꝙ vulnerans pōt petere a iudice medicos ad inſpiciendū vulneris qualitatē. ita ꝙ per eas poſſit ꝓbari. an vulnus fuerit mortale. nec ne facit. l. ij. ſ. de ferijs ſm doc. ⁊ j. de op. no. nun. l. non ſolum. §. ſed vt probari. Bal.

Interdum. Nō. ꝙ vſufructuarius pōt intēptare rei vendicationē nomine ꝓprietarij ſine alio mandato hz enī tacitū mandatū lz ſimplex ⁊ cuius expēſis ſit vide hoc p B. in. l. fi. §. vbi aūt. C. de bonis q̄ li. vbi dicit ꝙ qñ qs hz vſumfructū ex ꝓuiſione legis intemptat actiones ſuo ſumptu ſecus ſi ex ꝓuiſione hominis quod eſt nō. ¶ Nō. ꝙ appellatione cure vt hic ⁊ cuſtodie vt. j. l. ꝓxima cōtinet̄ ius agendi. ⁊ ſic p glo. huius. §. ſeu. l. ⁊ per glo. l. homo. j. de vſuc. dicimus ꝙ ille qui hz ſolaz cuſtodiā rei habeat actionem pro illa re. ſed B. dicit ꝙ ſuccurrit̄ p offm̄ iudicis non iure actionis. l. non tm̄ in princ. ſ. de peti. heredi. l. manifeſtiſſimi. C. de furt̄. l. ⁊ ideo. j. de cōdic. furti. non ob. hec glo. q2 non loquit̄ in ſimplici cuſtode. ſz in eo qui hz ius in re. ar. j. de le. ij. l. ſi qs titio. ⁊ quod i' nō. ſm Ray. ⁊ de hac qōne vide p B. de cu. i. l. ſancimus nemini. C. de ſac. ſan. ec. ¶ Querit glo. vtrū directe vī dici ꝓpcarias. ⁊ dicit ꝙ nō. ſecus in colono. ⁊ in inqlino. q2 illi ꝓbēt monaſteriū dn̄o niſi forte eſſent ad longū tp̄s ar. eius quod nō. j. de iti. actuqz priua. l. iij. §. vtī videmur qđ non firmo. ⁊ adde ad glo. C. locati. l. ſi qs cōdictionis in prin. ⁊ in. i. glo. ⁊. j. ſo. ma. l. ſi filio. §. fi. ⁊ p B. de acq. poſ. l. fi.

o **Ones Si heres.** Nō. ꝙ in fi. huius. l. ex glo. hic poſita ꝙ ſuccedēt in locum dn̄i vaſſallus dz iurare fidelitatē adō ꝙ nō. j. de fideicō. lib. l. iuiet. ⁊. ſ. de vſufr. l. ſi cui⁹. §. i. Bal.

r **Juſuſfructus.** Nō. hic in glo. ꝙ ab emphiteota emphiteote dn̄s conſequit̄ cenſum p expulſionem non p actionē pſonalem. q2 non hz eū obligatū ſed bene pōt eū conuenire reali iudicio. nec hz ius excipiendi niſi ſoluat canonē. vt hic. ⁊ facit. j. de pigno. act. l. ſolutū. §. vnde ſi domum.

v **Sus quoqz.** Etiam cohabitās cum ꝓprio dz ei cauere de vtendo arbitrio boni viri. h. d. ⁊ nō. glo. que nō. ar. de ſcolari ꝙ non minus tenet̄ de equo cōducto ſi male vſus ē eo lz nunct⁹ locatoris fuerit ſecū tōne mēti.

r **Juaſorum.** Nemo cōdicit rem ſuā ꝑterquā a fure ad hoc allegat̄ vel ſic. Omnis cōdictio degenerat cōtra furem. h. d. ¶ Nō. ꝙ ſi ille cui eſt relictus vſuſ vaſorū non vult cauere ꝙ poſſeſſio ſibi tradita recuperat̄ p rei vendicationē non p condictionē. q2 cū non ſit fur eo ꝙ hz cām ab agēte ergo ab eo cōdici non pōt. q2 ꝓprietarius rem ꝓpriā condicere non pōt niſi a fure. h. d. intellige qñ ꝯdictio intemptat̄ reſpectu rei ſed qñ intēptatur reſpectu ſolius poſſeſſionis tunc dic vt nō. j. de cōdic. inde. l. indebiti. §. ſed ſi nummi.

¶ Explicit liber ſeptimus incipit octauus ō ſeruitutib⁹ R.ᵃ

r **Eruitutes.** In glo. i. ibi. §. cū tale. ⁊. j. de. v. obli. l. ſtippullatio iſta. §. ſi quis ita. ⁊ de noua. l. ſi vſuſfructus. ¶ In. e. glo. ibi tranſeūt immo. q2 rei inherent vt. ſ. de neg. ge. l. qui aliena. §. fi. ⁊. j. de contrahēda empt. l. ſi aque ductus. ⁊ de act. emp. l. ſi in vendicatione ſic. j. de cenſi. l. forma. §. q̄ꝙ ⁊ de aqua quoti. ⁊ eſti. l. i. §. ꝑmittitur. ¶ In. ea. glo. ibi. ſ. de ſtatu. ho. ibi loquit̄ de ſeruitute que eſt dn̄ium in habēte. vt nō. ſ. de inſti. ⁊ iur. l. manumiſſiones hic loquimur de ſeruitute que eſt ēt ſeruitus in habente. ⁊ ſic dr̄ actiue ⁊ paſſiue hoc dicit. Baldus.

r **Eruitutes.** In glo. i. ibi quaz hz ſuꝑficiarius ſupple vel emphiteota ar. contra. j. de le. i. l. ſi tibi homo in fi. ſed ibi ꝓprie loquimur ⁊ videtur hoc iure ſuperficiarij in eo quod quotidie fit qñ emitur ſoluz iure lineli ⁊ edificium iure ꝓprio. q2 non efficimur dn̄i edificij niſi